

Asia: VN/27332/2023

Lausuntopyyntö ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

1. Näkemykset hallitusohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisessa

Toteuttaako ehdotettu säädöskokonaisuus näkemyksenne mukaan hallitusohjelmassa rahapelijärjestelmän uudistamiselle asetettuja tavoitteita ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta?

Hallitusohjelman mukaan rahapelijärjestelmän uudistuksen tulisi ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja. Uudistuksen tavoitteena on lisäksi parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta. Lisäksi uudistuksella on tarkoitus tehostaa rahapelitoiminnan valvontaa ja estää tehokkaasti muun muassa rahanpesu ja tulosmanipulaatio. Poliisihallitus pitää hallitusohjelman tavoitteita kannatettavina.

Poliisihallitus esittää kuitenkin huolen siitä, että hallitusohjelmaan kirjattu tavoite ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia haittoja ja ehdotettu lakiluonnos ovat osin ristiriidassa keskenään. Poliisihallitus katsoo, että ehdotetuilla säännöksillä ei todennäköisesti saavuteta kirjattuja tavoitteita eikä ehdotettujen muutosten perusteleminen haittojen ehkäisemisellä ja vähentymisellä vaikuttaisi pykäläluonnosten valossa olevan perusteltua.

Esityksessä vaikuttaisi painottuvan järjestelmän kanavointiasteen kasvattaminen. Ratkaisu on perusteltu huomioiden, että tällä hetkellä noin puolet pelaamisesta tapahtuu yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolella. Poliisihallitus toteaa, että kanavointiasteen parantaminen tuo pelaamista valvonnan piiriin, mikä on positiivinen asia. Säännellyn järjestelmän sisällä tapahtuvaa pelaamista on mahdollista tehokkaasti valvoa lainvastaisen tarjonnan ja markkinoinnin määrän vähentyessä.

Poliisihallitus arvioi, että korkea kanavointiaste sekä haittojen ehkäisy ja vähentämisen samanaikainen tavoite voivat sääntelyn sisällöstä riippuen olla keskenään erisuuntaisia. Rahapelimarkkinoiden avautuminen ja sitä myötä rahapelimarkkinoiden volyymin kasvu lisää ainakin

mahdollisuutta siihen, että pelaamisesta aiheutuvat haitat lisääntyvät. Jatkossa tuleekin seurata tarkoin millaisia vaikutuksia uudistuksella on ja ryhtyä toimenpiteisiin mikäli haitat lisääntyvät.

Järjestelmäuudistuksessa ei pyritä ehkäisemään ja vähentämään haittoja puuttamalla riittävän tehokkaasti liialliseen pelaamiseen. Pelaajalle ei ole tulossa yhtenäisiä kulutus- ja tappiorajoja vaan ainoastaan rahapelitoimijakohtaiset tappiorajat, jotka koskevat vain osaa toimilupajärjestelmään siirtyvistä peleistä jättäen rajojen ulkopuolelle pokerin ja vedonlyöntipelit. Vedonlyöntipelit ja pokeri on tavanomaisesti katsottu erityisen haittariskin omaaviksi peleiksi, joten niiden sulkeminen tappiorajojen ulkopuolelle on pelihaittojen näkökulmasta aiheutonta. Toimilupatoimijoita oletetaan olevan uudessa järjestelmässä kymmeniä, jolloin pelaajaan kohdistuvat toimijakohtaiset tappiorajat eivät tosiasiallisesti estä ja vähennä pelaamista. Kokonaisuutena uudistuksen voidaan tältä osin arvioida todennäköisesti lisäävän rahapelihaittoja.

Kanavointiasteen voidaan olettaa parantuvan merkittävästi uudistuksen myötä. Toimiluvan saamisen ehdot ja markkinointia koskevat rajoitukset on muotoiltu siten, että avautuvat markkinat todennäköisesti houkuttelevat useita rahapeliyhtiöitä hakemaan rahapelitoimilupaa Suomesta, minkä seurauksena kanavointiaste nousee huomattavasti.

Pelaamisesta aiheutuvien terveydellisten, taloudellisten ja sosiaalisten haittojen ehkäisemisen ja vähentämisen sekä kanavointiasteen parantamisen lisäksi hallitusohjelman tavoitteena on tehostaa rahapelitoimialan valvontaa, turvata valvonnan riittävät resurssit ja estää tehokkaasti muun muassa rahanpesu ja tulosmanipulaatio. Esityksessä todetaan rahanpesun torjunnan osalta sivulla 155 kappaleessa 5.1.12 Rahanpesun, terrorismin rahoittamisen ja kilpailumanipulaation estäminen, että hallitusohjelman mukaan toimilupajärjestelmään siirryttäessä estetään tehokkaasti muun muassa rahanpesu. Hallitusohjelmassa asetetun uudistuksen tavoiteaikataulun ja EU- lainsäädännön uudistumiseksi käynnistyneen rahanpesulain kokonaisuusuudistuksen vuoksi valmistelussa ei kuitenkaan ole arvioitu toteuttamisvaihtoehtoja rahanpesun estämisen osalta. Esitykseen sisältyy ainoastaan uuden rahapelijärjestelmän edellyttämät välttämättömät teknisluonteiset muutosehdotukset rahanpesulakiin.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan on ehdottoman tärkeää, että rahanpesun estämisen näkökulmat huomioidaan ehdotetun rahapelilain valmistelussa. Tulevassa rahanpesulain kokonaisuudistuksessa ja EU-lainsäädännön uudistumisessa ei ole mahdollista vaikuttaa esimerkiksi ehdotetun rahapelilain toimiluvan myöntämistä ja perumista koskeviin edellytyksiin, eikä arviointia rahanpesun estämisen näkökulmasta ole perusteltua jättää pois.

Poliisihallitus esittää vakavan huolen siitä, että lakihankkeessa ja hallituksen esityksessä ei ole riittävällä tavalla huomioitu rahanpesun tai tulosmanipulaation estämisen kokonaisuuksia, jolloin hallitusohjelmaan kirjattu tavoite tehokkaasti estää rahanpesua ja tulosmanipulaatiota vaarantuu. Jotta rahanpesun ja tulosmanipulaation tehokasta estämistä koskeva tavoite saavutettaisiin, tulisi ehdotetun lain sisältöä merkittävästi muuttaa ja arvioida uudestaan rahanpesun ja

tulosmanipulaation estämisen näkökulmasta. Rahanpesulainsäädäntö ja sen asettamien velvoitteiden noudattaminen sekä suunnitelma ja toimintatavat tulosmanipulaation estämiseksi tulisi Poliisihallituksen näkemyksen mukaan ainakin asettaa osaksi toimiluvanhakijan luotettavuuden ja sopivuuden arviointia ja siten osaksi toimiluvan myöntämisen edellytyksiä. Lisäksi toimilupa pitäisi voida peruuttaa, mikäli toimiluvanhaltija toistuvasti tai vakavasti laiminlyö rahanpesulain velvoitteita. Poliisihallituksen näkemys on, että nykyisellään ehdotettu laki ei täytä rahanpesun ja tulosmanipulaation tehokkaan estämisen tavoitetta, vaan päinvastoin lisää rahapelitoimintaan liittyviä rahanpesun ja tulosmanipulaation riskejä.

2. Esityksen pääasialliset vaikutukset

Voitte kertoa näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnista.

Lakiesityksessä valvovalle viranomaiselle on annettu paljon uusia tehtäviä, kuten erilaisten tietojen rekisteröintiä tai taloudellisten tunnuslukujen arviointia suhteessa toimijakohtaisiin rahapelitoiminnan edellytyksiin. Poliisihallitus kiinnittää yleisesti huomioita siihen, ovatko esityksessä valvontaviranomaiselle annetut uudet tehtävät esitetyssä laajuudessaan tarkoituksenmukaisia ja toteuttamiskelpoisia.

Poliisihallitus kiinnittää huomiota tulevan lisenssijärjestelmän rahapelivalvonnan muotoutumiseen sekä valvonnan riittävään taloudelliseen resursointiin. Valvonnassa hyödynnettävien konkreettisten valvontaratkaisujen toteutumistapa, kustannukset ja rahoitus eivät ole lopullisesti tiedossa. Uusien valvontatyökalujen kehitys myös vie huomattavasti aikaa ja riittävän valmistautumisajan puuttuessa suurena riskinä on valvonnan heikko taso tai puute. Huomionarvoista on myös valvontaviranomaisen automatisointiaste ja vastaavasti manuaalisen työn tarve lupakäsittelyn ja -seurannan eri vaiheissa.

Esityksen todennäköiset vaikutukset rahapelijärjestelmään tulevat olemaan valtaisia. Valvonta täytyy järjestellä suurelta osin uudella tavalla ja valvovalle viranomaiselle tulee uusia tehtäviä, kuten toimilupien myöntäminen, kun taas samalla etenkin markkinoinnin valvonnan tasoa tullaan vähentämään erityisesti sähköisesti välitettävien kasinopelien osalta. Esityksen toteutuessa riski rahapelihaittojen lisääntymiselle on suuri. Esitys vapauttaa rahapelien markkinointia merkittäväällä tavalla, joka voi normalisoida rahapelejä entisestään ja tehdä pelaamisesta entistä hyväksyttävämpää. Tätä tukee erityisesti sponsoroinnin vapaus, jonka myötä rahapeliyhtiöiden brändit tulevat näkymään suomalaisten arjessa entistä vahvemmin muun muassa urheilujoukkueiden pelipaidoissa ja urheilustadioneiden nimissä. Tällainen rahapelaamisen normalisointi voi aiheuttaa pitkällä aikavälillä pelaamiseen liittyvien normien muuttumista, koska se altistaa kaikki, myös lapset, rahapelien markkinoinnille. Tällöin on todellisenä riskinä, että rahapelaamisesta tulee tiiviimmin osa ihmisten arkea ja pelaamisen määrä kasvaa. Tätä kautta myös pelihaittojen määrä voi lisääntyä.

Esitysluonnoksen tarkoituksena on siirtyä yksinoikeusjärjestelmästä osittaiseen toimilupajärjestelmään, jolloin Suomen rahapelimarkkinoille on odotettavissa useita kansainvälisiä toimijoita. Tehokas väärinkäytösten (ml. tulosmanipulaation) estäminen edellyttäisi, että toimiluvanhakijat voitaisiin sitouttaa väärinkäytösten estämiseen tähtääviin tavoitteisiin ja

säännöksiin jo toimiluvan hakemisesta ja myöntämisestä lähtien. Viranomaisella tulisi olla tehokkaat keinot puuttua väärinkäytöksiin jo toimilupajärjestelmään siirryttäessä.

Rahapelitoimiluvan haltijoilta saatavaa pelitapahtuma- ja pelitiliaineiston vastaanottotapa muuttuu ja Poliisihallitus esittää huolensa muutoksen mahdollisesti aiheuttamista haasteista aineiston luotettavuuden osalta. Aineistoa ei voida jatkossa ristiinvertailla nykyiseen tapaan, joten valvonnan hallussa olevan aineiston muuttumattomuutta ei voida varmentaa nykyisin käytössä olevin keinoin.

Poliisihallitus huomauttaa, että esityksessä esiin tuodut potentiaaliset verotulot ja valvontamaksut riippuvat suuresti markkinoille tulevien yhtiöiden määrästä ja niiden pelikatteesta. Poliisihallitus on huolissaan siitä, että kanavointiasteen nousu ei riitä kattamaan järjestelmämuutoksen aiheuttamia kustannuksia.

a. Rahapelilain 1 luku – Yleiset säännökset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Poliisihallitus pitää hyvänä, että esityksessä määritellään aiempaa laajemmin ja tarkemmin laissa käytetyt käsitteet. Poliisihallituksella on kuitenkin muutamia huomioita pykälien sisällöstä.

- 2 §:n 3 momentissa mainittu arvontalaite tulisi määritellä 3 §:ssä omana kohtanaan.
- 3 §:n 2 kohdassa termi perimisen tulisi yhdenmukaisuuden vuoksi muuttua termiksi lunastamisen.
- 3 §:n 13 kohdan raha-automaatti on määritelty ainoastaan laitteeksi, joten määrittely mahdollistaa minkä rahansa pelin pelaamisen raha-automaattipelinä. Tämä tulisi ottaa huomioon perusteluissa ja harkita raha-automaattipelien rajaamista.
- 3 §:n 20 kohtaan tulisi lisätä termit voitto ja tappio. Nykyinen muotoilu pelitapahtumasta ei sisällä pelin voittoa ja tappiota. Pelin päättymisen seurauksena syntyy keskeinen pelitapahtuma, joka sisältää tiedon pelaajan mahdollisesta saavuttamasta voitosta. Poliisihallitus toteaa, että valvonnan kannalta on myös keskeistä, että pelitapahtumatiedossa saadaan tieto, pelin päättymisen yhteydessä tapahtuvasta mahdollisesta voittotapahtumasta.

Poliisihallitus ehdottaa muotoiluksi

pelitapahtumalla pelaajan peliin asettamaa panosta, pelaajan valitsemaa tulosvaihtoehtoa, pelaajan tekemiä valintoja, joilla on pelin lopputuloksen kannalta merkitystä ja kohde- ja arvontatuloksia sekä mahdollisia voittoja ja tappioita, jotka tallentuvat toimiluvan tai rahapelitoimiluvan haltijan pelijärjestelmään;

- 3 §:n 21 kohdan pelitilipelaamisen määritelmää voitaisiin yksinkertaistaa. Poliisihallitus ehdottaa muotoilua, jonka mukaan pelitilipelaamisen tarkoitetaan "pelitilin kirjauksia".
- 4 §:n 1 kohdassa tulisi tarkentaa, että rahapelitoiminnalla tarkoitetaan "peliohjelmistojen valmistamista, toimittamista, asentamista tai mukauttamista".

Mikäli voitto ja tappio lisättäisiin käsitteinä pelitapahtuman määritelmään, niin tulisi ne määritellä rahapelilain 4 §:ssä. Määrittelyn tärkeyttä korostaa se, että rahapelitoimijoilla saattaa olla erilainen käsitys siitä, vaikuttaako tappiorajan kertymiseen mahdolliset rahapelivoitot.

b. Rahapelilain 2 luku – Yksinoikeustoimilupa, rahapelitoimilupa ja peliohjelmistotoimilupa

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Esitysluonnoksen tarkoituksena on siirtyä yksinoikeusjärjestelmästä osittaiseen toimilupajärjestelmään. Poliisihallitus pitää yksinoikeustoimilupaa, rahapelitoimilupaa ja peliohjelmistotoimilupaa koskevia säännöselädotuksia pääasiassa kannatettavina. Toimilupien myöntämisen edellytykset on kirjattu lakiin melko tarkasti, mutta esitysluonnos jättää joiltain osin valvontaviranomaiselle suurtakin harkintavaltaa toimilupahakemuksien käsittelyssä ja myöntämisessä. Poliisihallitus toteaa, että lainvalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota siihen, mistä asioista olisi perusteltua säätää lain tai asetuksen tasolla ja mitkä voidaan jättää valvontaviranomaisen omien ohjeistuksien ja määräyksien varaan. Poliisihallitus toivoo selkeyttä siihen, voiko valvova viranomainen asettaa lainsäädäntöä täsmällisimpiä ehtoja ja määräyksiä rahapelien toimeenpanosta, markkinoinnista ja toimiluvan ehdoista.

Esitysluonnoksen mukaan toimiluvanhakijan tulee toimittaa valvontaviranomaiselle useita tietoja ja selvityksiä toimilupahakemuksen ja muutoshakemuksen käsittelyä varten. Ehdotetussa laissa säädetään myös valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeudesta muilta viranomaisilta ja oikeudesta saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä. Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetun rahapelilain myötä Suomen rahapelimarkkinoille on odotettavissa useita kansainvälisiä toimijoita, joiden kohdalla ei voida tehdä samanlaisia rekisteritarkistuksia kuin suomalaisten hakijoiden kohdalla tai varmistua tietojen oikeellisuudesta samalla varmuudella. Koska lupamenettely tulee olemaan uutta Suomessa, tulee valvontaviranomaisen kiinnittää huomiota siihen, että toimilupahakemuksien käsittely on mahdollisimman yhdenvertaista.

6 § Rahapelitoimilupa

Yhdistelmäpelit

Rahapelejä voisi jatkossa toimeenpanna yhdistelmäpeleinä, jotka sisältäisivät piirteitä useammasta samaan toimilupatyyppiin (joko yksinoikeustoimilupa tai rahapelitoimilupa) kuuluvasta rahapelistä. Poliisihallitus pitää rahapelien toimeenpanomuotojen tyhjentävän määrittelyn näkökulmasta yhdistelmäpelejä ristiriitaisina. Poliisihallitus ei kannata yhdistelmäpelimahdollisuutta rahapelien eri toimeenpanomuotojen sekoittuvuuden ja siten myös mahdollisesti laintulkinnan monimutkaistumisen näkökulmasta. Arpajaislain mukaisessa rahapelijärjestelmässä ei ole lausunnon antohetkeen mennessä toimeenpantu rahapelin toimeenpano-ominaisuuksien näkökulmasta yhdistelmäpelejä, vaikka rahapelimarkkinoilla on rahapelejä, jotka voivat ulkoasultaan muistuttaa yhdistelmäpelejä.

Poliisihallitus huomauttaa, että rahapelien valvonta on tyypillisesti rakennettu rahapelien toimeenpanomuodon mukaiseksi eli toimeenpanomuodon yksilölliset piirteet huomioivaksi, jolloin yhdistelmäpelien valvonta, etenkin tekninen valvonta, voi olla monivaiheisempaa ja haastavampaa kuin selkeästi vain yksittäisen toimeenpanomuodon mukaisen rahapelin valvonta. Erityisen haastavaksi valvonnan voi tehdä erilaisten yhdistelmäpelitoteutusten mahdollisuus. Yksittäisen yhdistelmäpelin ominaisuuksien osalta voi olla tärkeä määrittää, mikä toimeenpanomuoto on pääasiallinen ja mitkä ovat toissijaisia.

Lisäksi yksinoikeustoimijan toimeenpanemien pelien pelisäännöt ja palautusprosentit annetaan jatkossakin asetuksella. Myös muiden pelien osalta on ehdotetun 35 §:n mukaan ilmoitettava pelaajalle voittotodennäköisyys etukäteen. Mikäli yhdistelmäpelejä tarjotaan pelaajille, on nämä tiedot oltava niistäkin peleistä selkeästi pelaajan saatavilla.

Kivijalkavedonlyönti

Ehdotuksen mukaan vedonlyöntipelit siirtyisivät toimilupajärjestelmän piiriin. Lisäksi uudessa rahapelilaisissa veikkauspelin määritelmää muutettaisiin siten, että myös Vakio olisi jatkossa vedonlyöntipeli.

Vedonlyöntipelejä olisi mahdollista pelata paitsi sähköisesti myös kivijalassa. Poliisihallitus kannattaa itsepalvelupäätteiden kieltoa (38 §), jonka seurauksena vedonlyöntipelien pelaaminen tapahtuisi ainoastaan asiamiesten kautta. Poliisihallitus esittää kuitenkin huolen siitä, että kivijalkavedonlyönnin vapauttaminen lisää olennaisesti rahanpesuriskiä. Kivijalkavedonlyönnin

rahanpesuriskien voi odottaa kasvavan olennaisesti sekä tarjonnan vapauttamisen vuoksi sekä siksi, että ehdotetun 21 §:n mukainen asuinpaikkavaatimus tulisi koskemaan vain sähköisesti tarjottavia rahapelejä. Tämän vuoksi jatkossa myös vain lyhyen aikaa Suomessa oleskelevat voisivat pelata rahapelejä kivijalassa, ellei rahapelioperaattorin asiakkaaksi rekisteröityminen edellytä esimerkiksi suomalaista pankkitiliä, mikä voi olla riskiä pienentävä tekijä. Lisäksi rahanpesunäkökulmasta on ongelmallista mahdollisuus, että henkilö pelaa kivijalassa käteisellä eri toimiluvanhaltijoiden vastakkaisia tulosvaihtoehtoja samaan vedonlyöntikohteeseen ja tällä menettelyllä varmistaa voittonsa.

Esitetyn lain 48 § 3 mom. 5 kohdan mukaan vedonlyöntipelejä saa markkinoida ulkomarkkinoinnissa näiden rahapeli pelipaikkojen välittömässä läheisyydessä. Vedonlyöntipeli tarjoamisen salliminen toimilupatoimijoille fyysisissä pelipisteissä on siten omiaan lisäämään rahapeli markkinoinnin näkyvyyttä katukuvassa. Katukuvassa näkyvän markkinoinnin lisääntymistä tukee se, ettei sääntelyllä rajoiteta fyysisten pelipaikkojen ulkoasua tai ulkomarkkinoinnin näkyvyyttä esimerkiksi kokoon tai elämyksellisyyteen liittyvillä rajoituksilla.

7 § Peliohjelmistotoimilupa

Poliisihallitus katsoo, että 7 § tulisi muuttaa muotoon

Tässä laissa tarkoitettujen toimiluvanvaraisten rahapeli toimeenpanossa käytettävien peliohjelmistojen valmistamiseen, toimittamiseen, asentamiseen tai mukauttamiseen tulee hakea peliohjelmistotoimilupa.,

jotta peliohjelmistotoimiluvan hakemisen välttämättömyyden osalta ei ole epäselvyyttä.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan 7 §:n mukaista peliohjelmistolupaa tulevat hakemaan ne erityisesti toimijat, jotka tarjoavat arpajaislaissa määritellyjä sähköisesti välitettäviä kasino- ja raha-automaattipelejä Suomessa. Tällaisia toimijoita voivat olla peliyhtiöt, pelijärjestelmätoimittajat, aggregaatit ja pelistudiot.

Aggregaateilla tarkoitetaan tyypillisesti toimijaa, joka operoi ja hallinnoi omaa pelijärjestelmää ja tämän lisäksi ko. toimijalla on yhteistyökumppaneina yksi tai useampia pelijärjestelmätoimittajia tai pelistudioita. Ainoastaan aggregaatti on sopimussuhteessa peliyhtiöön, jonka internetsivustolla on tarjolla pelejä peliyhtiön asiakkaille. Aggregaattien pelivalikoima koostuu seuraavasti:

- aggregaatin omia pelejä,

- aggregaatin taustalla olevia pelijärjestelmätoimittajien pelejä (integraatio) tai
- pelistudioiden suunnittelemaa ja toteutettuja pelejä, jotka ovat asennettu aggregaatin omaan pelijärjestelmään.

Yhtenä esimerkkinä aggregaateista voidaan pitää EveryMatrixia (everymatrix.com). EveryMatrix on toteuttanut integraation yli 166 pelijärjestelmätoimittajan kanssa ja EveryMatrix tekee yhteistyötä yli 300 pelistudion kanssa, joiden pelit on asennettu EveryMatrixin pelijärjestelmään. Kaiken kaikkiaan EveryMatrix voi tarjota peliyhtiöille ja peliyhtiöiden asiakkaille erilaisia pelejä yli 30000. Poliisihallitus huomauttaa, että erityisesti nettikasinoiden aggregaattipalvelut voivat sisältää useita kymmeniä tai jopa satoja peliohjelmistoja tuottavia toimijoita, minkä voidaan olettaa lisäävän peliohjelmistolupahakemusten määrää merkittävästi. Nettikasinoaggregaattien valvonta edellyttää riittäviä resursseja, joiden avulla voidaan varmistaa, että aggregaatin taustalla operoivat vain peliohjelmistoluvan omaavat toimijat. Poliisihallitus katsoo, että valvontaviranomaisen tulee kyetä varmistamaan, että peliohjelmistoluvan haltijan pelejä toimeenpannaan arpajaislain ja valvontaviranomaisen määräysten mukaisesti. Poliisihallitus toteaa, että peliohjelmistotoimilupien myöntäminen tulee aiheuttamaan aikataulupainetta ja että lupien myöntämiseen tarvittavat resurssit tulee olla riittävät, jotta lakiesityksen tavoitteet on mahdollista saavuttaa.

9 § Toimiluvan hakeminen

Yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijan on ehdotetun 33 §:n mukaan varmistettava, että pelaamisessa noudatetaan sosiaalisia ja terveydellisiä näkökohtia suojatakseen pelaajia liialliselta pelaamiselta ja auttaakseen heitä vähentämään pelaamistaan silloin, kun siihen on aihetta sekä laadittava kirjallinen suunnitelma toimintansa ja lainmukaisuuden noudattamisen varmistamiseksi. Koska tähän suunnitelmaan sisältyy selvitys huolenpitovelvollisuuden täyttämisestä ja suunnitelma olisi lain mukaan 81 §:n rikemaksun uhalla toimitettava valvontaviranomaiselle, Poliisihallituksen näkemyksen mukaan myös 33 §:n mukainen omavalvontasuunnitelma tulisi toimittaa jo toimilupahakemuksen liitteenä. Tällöin toimiluvan hakijan olisi jo etukäteen suunniteltava menettelytavat huolenpitovelvollisuutensa täyttämiseksi ja tämä edistäisi osaltaan pelihaittojen ehkäisemistavoitetta.

Poliisihallitus katsoo, että lupahakemuksen mukana tulisi toimittaa myös selvitys pelitilin varojen suojaamisesta (22 §) sekä omavalvontasuunnitelma, joka pitäisi sisällään 12 § 3 momentin 6 kohdan mukaisen selostuksen hakijan menettelytavoista ja koulutetun henkilökunnan määrästä rahapelejä koskevien erimielisyyksien, valitusten ja muiden kysymysten käsittelyä varten.

Poliisihallituksen näkemys on, että toimilupahakemusta koskevassa 12 §:ssä tulisi myös huomioida rahanpesulainsäädäntö. Rahanpesulain 2 luvun 3 §:n mukaan ilmoitusvelvollisen on laadittava riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Ilmoitusvelvollisen on otettava riskiarvion laadinnassa huomioon toimintansa luonne, koko ja laajuus. Ilmoitusvelvollisella on oltava edellä mainitut tekijät huomioon ottaen riittävät

toimintaperiaatteet, menettelytavat ja valvonta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien vähentämiseksi ja tehokkaaksi hallitsemiseksi. Toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja valvonnan tulee sisältää ainakin sisäisten toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja valvonnan kehittämisen ja sisäisen tarkastuksen, jos tämä on perusteltua ilmoitusvelvollisen toiminnan luonne ja koko huomioon ottaen. Tämän vuoksi Poliisihallitus pitää tärkeänä, että toimilupahakemuksen liitteenä hakijan tulee toimittaa rahanpesulain mukainen riskiarvio tai suunnitelma riskiarviosta sekä suunnitelma muiden rahanpesulain mukaisten velvollisuuksien, kuten esimerkiksi asiakkaan tuntemisen toimenpiteiden ja asiakkaan jatkuvan seurannan, järjestämisestä. Toimilupahakemukseen tulisi lisäksi liittää toimiluvanhakijan menettelytavat kilpailumanipulaation estämiseksi. Kyseisten asiakirjojen riittävyys tai riittämättömyys tulee Poliisihallituksen näkemyksen mukaan huomioida hakijan luotettavuutta ja sopivuutta arvioitaessa. Näin edistettäisiin Poliisihallituksen näkemyksen mukaan hallitusohjelmaan kirjatun rahanpesun ja kilpailumanipulaation tehokkaan estämisen tavoitetta.

10 § Hakijan luotettavuus ja sopivuus ja 11 § Merkittävien omistajien ja johdon luotettavuus ja sopivuus

Esitysluonnoksen mukaan 10 §:ssä säädettäisiin niistä edellytyksistä, joita valvontaviranomaisen tulisi tarkastella luvan myöntövaiheessa arvioidessaan hakijan luotettavuutta ja sopivuutta. Ehdotetun 10 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan hakijaa ei voida pitää luotettavana ja sopivana, jos hakija on viiden arviota edeltävän vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton toimeenpanemaan rahapelejä tai valmistamaan, toimittamaan, asentamaan tai mukauttamaan rahapelien toimeenpanossa käytettäviä peliohjelmistoja.

Toisaalta 64 §:ssä valvontaviranomaiselle säädetään oikeus saada tietoja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä sekä rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitetusta rikosrekisteristä. Esitysluonnoksen mukaisesti Suomen rahapelimarkkinoille on kuitenkin uudistuksen myötä odotettavissa kansainvälisiä toimijoita, joiden osalta useiden tietojen tarkistaminen tulee jäämään osin heidän oman ilmoituksen varaan. Poliisihallitus toteaa, että lainsäädännöllä tulee huolehtia siitä, että lupaviranomaisella on riittävä tiedonsaantioikeus myös ulkomaalaisilta viranomaisilta.

Lisäksi Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että 10 §:n 2 momentin 2 kohta antaa valvontaviranomaiselle huomattavaa harkintavaltaa sen suhteen, minkä rikoksen voidaan katsoa osoittavan hakijan olevan ilmeisen sopimaton toimeenpanemaan rahapelejä tai valmistamaan, toimittamaan, asentamaan tai mukauttamaan rahapelien toimeenpanossa käytettäviä peliohjelmistoja. Esitysluonnoksen perusteluissa on esimerkinomaisesti nostettu esille useita eri rikosnimikkeitä, jotka voivat osoittaa hakijan olevan ilmeisen sopimaton toimiluvanhaltijaksi. Poliisihallitus katsoo, että hakijan luotettavuutta ja sopivuutta arvioitaessa mitään rikosnimikettä, arpajais- tai rahapelirikosta taikka uhkapelin järjestämistä lukuun ottamatta, ei tulisi kategorisesti

pitää toimiluvan myöntämisen esteenä, vaan harkittaessa toimiluvan myöntämistä tulisi valvontaviranomaisen tehdä tapauskohtainen harkinta. Poliisihallitus yhtyy kuitenkin esitysluonnoksessa esitettyyn näkemykseen siitä, että varsinkin talous- ja omaisuusrikoksia tulisi pitää sellaisina rikoksina, joiden voidaan katsoa vaarantavan hakijan luotettavuuden, mutta tältäkin osin Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että kyseisten rikosten kirjo on laaja ja tunnusmerkistöt voivat täyttyä hyvinkin erilaisen menettelyn johdosta.

Poliisihallitus pitää esitysluonnoksen 62 ja 64 §:ssä säädettyä valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeutta ja oikeutta saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä perusteltuina toimilupahakemuksien käsittelyn ja toimiluvanhaltijoiden valvonnan kannalta. Toimilupahakemuksien käsittely ja toimiluvanhaltijoiden valvonta tulevat olemaan valvontaviranomaisen ydintehtäviä. Poliisihallitus yhtyy esitysluonnoksessa esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan rahapeli-toiminnan tehokas valvonta sekä väärinkäytösten ehkäiseminen ja selvittäminen edellyttävät viranomaisten välistä yhteistyötä.

Esityksen mukainen 10 §:n 2 momentin 8 kohdan muotoilu tarkoittaa sitä, että myös nykyisen arpajaislain aikainen kieltopäätös voi estää toimiluvan saamisen. Lainkohta on muotoiltu siten, että se on mahdollisesti kierrettävissä hakemalla toimilupaa sisar- tai tytäryhtiön toimesta. Tätä toimintamallia rahapeliyhtiöt ovat käyttäneet kiertääkseen maksuliikenne-estoja ja keinoa voidaan pyrkiä käyttämään myös toimiluvan hakemisen esteiden kiertämiseksi.

Poliisihallitus pitää tärkeänä, että sopivuusarvioinnissa olisi mahdollista ottaa huomioon myös valvojan viranomaisen antamat rikemaksut (81 §), jotta arvioinnissa voitaisiin huomioida mm. pelitapahtumatietojen toimittamisessa tapahtuneet laiminlyönnit. Lisäksi Poliisihallitus pitää oleellisena mahdollisuutta hylätä toimilupahakemus, mikäli on olemassa perusteltu syy olettaa, että toimiluvan hakijan ohjelmistot eivät ole luotettavia tai niiden auditointi ei ole riittävää. Tilanne jäisi epäselväksi, mikäli toimilupa olisi myönnetty, mutta siltikään toimiluvan haltija ei voisi toimeenpanna pelejä puutteellisten järjestelmien vuoksi. Valvojan viranomaisen pitää voida asettaa toimiluvan saamisen ehdoksi vähintäänkin peliestorekisterin ja peliaineiston tallentamisen sekä allekirjoittamisen toimivuus testijärjestelmissä.

12 § Toimilupahakemus

Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että toimilupahakemusta koskevassa 12 §:ssä ei ole huomioitu hakijan velvollisuutta toimittaa selvitystä mahdollisista sakkotuomioista. Toimilupahakemusta koskevan 12 §:n mukaan hakijalta edellytetään rikosrekisteriote, josta ei käy ilmi mahdolliset sakkotuomiot.

Poliisihallitus katsoo, että 12 §:n 3 momentin 2 kohdassa käytetty termi ostaa tulisi korvata sanalla hankkii, jotta se kattaisi myös muut hankinnat keinot kuin ostamisen.

14 § Toimiluvan sisältö

Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että kyseinen säännös ei sisällä kohtaa, jonka nojalla valvontaviranomainen voisi sisällyttää toimilupaan muitakin ehtoja kuin säännöksessä nimenomaisesti mainitut. Myöskään perusteluissa ei ole otettu kantaa siihen, että onko säännöksen tarkoituksena määritellä toimiluvan vähimmäistiedot, jolloin valvontaviranomaisella olisi mahdollisuus sisällyttää toimilupaan myös muita tietoja/ehtoja, vai onko säännöksen tarkoitus määritellä tyhjentävästi luvan sisältö, jolloin valvontaviranomainen ei voisi sisällyttää mitään erityisehtoja toimiluvanhakija kohtaisesti. Mikäli säännöksen tarkoituksena on mahdollistaa toimilupaan sisällytettävän myös muita ehtoja, Poliisihallitus pitää kannatettavana, että säännöksen 1 momenttiin lisättäisiin 7 kohta, jonka nojalla valvontaviranomainen voisi sisällyttää toimilupaan muitakin harkinnan kannalta olennaisia ehtoja.

Poliisihallitus ehdottaa 2 momenttiin lisäystä ja siten uutta muotoilua

Peliohjelmistotoimiluvassa on mainittava 1 momentin 1, 5 ja 6 kohdissa mainitut tiedot.

15 § Toimiluvan voimassaoloaika

Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että esityksessä ei tällä hetkellä ole yhtään esimerkkejä siitä, mitkä voisivat olla viranomaisen katsomia perusteltuja syitä myöntää lupa viittä vuotta lyhyemmäksi.

16 § Toiminnan aloittaminen ja jatkaminen

16 §:ssä säädettäisiin toimiluvanhaltijan toiminnan aloittamisesta ja jatkamisesta. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan esitystä tulisi täsmentää siltä osin, että onko lupa- ja valvontaviranomaisella harkintavaltaa luvan voimaantuloajankohdan osalta. Mikäli harkintavaltaa ei ole, tulisi olla selkeää se, että tuleeko toimilupa voimaan päätöksentekopäivästä lukien.

18 § Toimiluvanhaltijan ilmoitusvelvollisuus muutoksista ja toimiluvan muuttaminen

Esitysluonnoksen 18 §:ssä säädettäisiin toimiluvanhaltijan ilmoitusvelvollisuudesta muutoksista ja toimiluvan muuttamisesta. Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että nykyisessä muodossaan 18

§:n 1 momentti jää yleisluontoiseksi ja säännöksen perusteluissa ei ole otettu kantaa siihen, mitä olennaisella muutoksella voidaan tarkoittaa. Perusteluissa tulisi olla esimerkinomainen maininta olennaisesta muutoksesta. Esimerkiksi muutokset rikos- ja sakkorekisteritiedoissa ovat tavallisesti olennaisia muutoksia. Olennaisia muutoksia voisivat olla myös muutokset toimiluvanhaltijan johtoportaan, nimenmuutos tai vaikka yritysjärjestelyt tai mikä tahansa tieto, millä voi olla vaikutus myönnetyn luvan laajuuteen tai lupakelpoisuuteen. Nykyisessä muodossaan 10 §:n 2 momentin 2 kohta jättää lupa- ja valvontaviranomaiselle huomattavan laajan harkintavallan toimilupahakemuksen käsittelyssä sen suhteen, että millainen rikos osoittaa ilmeistä sopimattomuutta toimia toimiluvanhaltijana. Esitetyn 10 §:n perusteella hakijan ei myöskään tarvitse tuoda ilmi vasta vireillä olevia rikosasioita. Tästä johtuen Poliisihallitus pitää perusteltuna, että muutokset sakko- ja rikosrekisteritiedoissa ovat olennaisia, jolloin siitä tulisi olla maininta säännöksen perusteluissa. Samansuuntainen toimintamalli on myös turvallisuusselvityksissä, joihin usein sisältyy ns. nuhteettomuusseuranta, jolloin uuden tuomion perusteella voidaan uudelleen arvioida työntekijän sopivuutta työhön.

Poliisihallitus esittää 18 §:n 1 momenttiin termimuutosta, jolla korvattaisiin ilmaisu ohjelmistotoimiluvan sanalla peliohjelmistotoimiluvan.

c. Rahapelilain 3 luku – Rahapeliin toimeenpano

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

21 § Asuinpaikkavaatimus

Ehdotetussa 21 §:ssä säädettäisiin sähköisesti välitettävien rahapeliin osalta velvollisuudesta rekisteröidä pelaajiksi ainoastaan sellaisia luonnollisia henkilöitä, jotka asuvat tai oleskelevat vakituisesti valtakunnan alueella. Pykälän perusteluissa todetaan lisäksi, että kun toimiluvanhaltija havaitsee, että pelaaja asuu tai oleskelee vakinaisesti Manner-Suomen ulkopuolella, tulisi toimiluvan haltijan estää tällaista henkilöä pelaamasta sähköisesti välitettäviä rahapelejä.

Pelaajan asuinpaikkavaatimus on ollut esillä yhdenvertaisuuslautakunnan ratkaisussa 1425/2023, jota koskevassa asiassa pelaaja katsoi tulleensa Suomen kansalaisena syrjityksi asuinpaikkansa perusteella, koska hän ei Ahvenanmaalla asuvana voinut pelata vastaajan rahapelejä Manner-Suomessa fyysisten kanavien kautta. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että asuinpaikka on henkilöön liittyvä syy ja että se voidaan rinnastaa yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentissa nimenomaisesti mainittuihin kiellettyihin syrjintäperusteisiin. Vaikka asia ei koskenut internetissä tapahtuvaa, sähköisesti välitettävää rahapelaamista, Poliisihallitus huomioi, että pykälää tulee tarvittaessa arvioida yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Poliisihallitus toteaa, että kivijalkapelaamista tulisi arvioida myös rahanpesuriskin näkökulmasta. Poliisihallitus kiinnittää lisäksi huomiota asuinpaikan varmistamiseen liittyviin seikkoihin. Ehdotetun perustelutekstin mukaan asuinpaikan varmistaminen perustuisi ainoastaan Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmästä tehtyihin hakuihin. Poliisihallitukselle jää epäselväksi se, miten vakinainen oleskelu määritellään. Esityksestä ei käy ilmi katsotaanko vakinaiseksi oleskeluksi se, mikäli henkilöllä on väestötietojärjestelmän mukaan vakinainen osoite Suomessa, vai tuleeko vakinaista oleskelua määriteltäessä huomioida muitakin seikkoja, kuin väestötietojärjestelmään kirjattu osoite, kuten tosiasiallisesti Manner-Suomen ulkopuolella oleskeltu aika. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan vakinaisen oleskelun määritelmä tulisi kirjata selkeästi lakitekstiin.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan ehdotetussa 21 §:ssä ja sen perusteluissa tulisi huomioida se, mitä vaikutuksia tietyissä tilanteissa pelaajalle on sillä, mikäli hänen havaitaan oleskelevan Manner-Suomen ulkopuolella vakinaisesti ja tämän johdosta estetään pelaajaa pelaamasta sähköisesti välitettäviä rahapelejä tai kivijalassa pelattavia rahapelejä. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan tulisi määritellä, koskeeko pelaamisen estäminen ainoastaan uusien pelien ostamista siitä hetkestä alkaen, kun päätös pelaamisen estämisestä on tehty. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan tulisi määritellä se, mitä tapahtuu sellaisille peleille, jotka pelaaja on ostanut ennen estämisspäättöksen tekemistä. Esimerkiksi tilanne, jossa pelaaja on veikannut SM-liigan voittajaa, on pitkäkestoinen pelitapahtuma, jossa tulos selviää vasta kauden päätteeksi. Poliisihallitus toteaa, että joidenkin pelien lopputulos ratkeaa vasta jopa kuukausia ostohetken jälkeen (esim. vedonlyöntikohde "SM-liigan voittaja" tai 10 viikon kestopeli-Lotto).

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan pelaamisen estämisellä ei tulisi olla vaikutusta peleihin ja voitonmaksuun tilanteissa, joissa peli on ostettu ennen pelaamisen estämistä koskevan päätöksen tekemistä. Pelaamisen estämistä koskevan päätöksen vaikutus tulisi koskea ainoastaan uusien pelien ostamista. Mikäli kuitenkin pelaamisen estämisellä katsottaisiin olevan vaikutusta takautuvasti ennen estämisspäättöksen tekemistä ostettuihin peleihin ja mahdolliseen voiton lunastukseen, tulisi se selkeästi määritellä laissa.

22 § Pelitili

Ehdotetun 22 § mukaan yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijan on rahapelejä toimeenpantaessa avattava rekisteröityneelle pelaajalle henkilökohtainen pelitili, ja sisäministeriön asetuksella voitaisi antaa tarkempia säännöksiä pelitilistä.

Poliisihallitus esittää huolen siitä, että pelitilipelaamiseen liittyvä rahanpesuriski kasvaa merkittävästi, mikäli pelitilillä ei ole enimmäissaldoa tai jos enimmäissaldo on huomattavan korkea. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan pelitilille tulisi sisäministeriön asetuksessa määritellä selkeä enimmäissaldo, jotta hallitusohjelmaan kirjattu tavoite tehokkaasti ehkäistä rahanpesua ei

vaarannu. Poliisihallitus katsoo, että vastuullisuuden näkökulmasta olisi myös tarpeellista määritellä asetuksella sopivat rahasiirtorajat.

23 § Pelitilin sulkeminen

Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että pelitiliä suljettaessa ei tulisi lähtökohtaisesti olla keskeneräisiä rahapelejä, kuten määräaikaista rahapeliä tai loppuun pelaamattomia sähköisesti välitettäviä rahapelejä, joiden mahdollisia voittoja ei ole maksettu pelitilille tai niiden voittoja ei ole lunastettu. Olennaista keskeneräisen rahapelin kohdalla on, että voiton perimisen määräaika ei ala kulumaan ennen rahapelin loppuun pelaamista. Tällä ei tarkoitettaisi kuitenkaan yksittäisten, ratkenneiden pelikierrosten tuloksia usean ostetun rahapelikierroksen kokonaisuudessa. Mikäli keskeneräisiä rahapelejä olisi, tulisi mahdolliset rahapelivoitot tilittää pelaajalle tai pelaajan kuolinpesälle tai vähintäänkin rahapeli-toiminnanharjoittajan tulisi säilyttää tällaisia voittovaroja vähimmäismääräajan. Poliisihallitus katsoo, että 1 momentti tulisi muuttaa muotoon

Pelitiliä suljettaessa yksinoikeustoimiluvan ja rahapeli-toimiluvan haltijan on viipymättä maksettava pelitilillä oleva varat pelaajalle.,

jotta se olisi muodoltaan yhdenmukaisempi muun esityksen kanssa.

Toimeenpanon rajoitukset 26 §

Ehdotetussa 26 §:ssä on tehty rajoituksia toimeenpanoon rahapelihaittojen torjumiseksi ja erilaisten väärinkäytösten estämiseksi. Rajoitukset estävät esimerkiksi pitämästä vedonlyöntikohteena kilpailua, jossa suurin osa osallistujista on alle 18-vuotiaita. Lisäksi vedonlyönnissä ei myöskään saisi olla sellaisia kohteita, joiden lopputulokseen voisi liittyä merkittävä riski väärinkäytöksistä.

Poliisihallitus kannattaa rajoituksia, jotka tukevat rahapelilain tavoitteita ehkäistä rahapelihaittoja ja estävät kilpailumanipulaatiota. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan vedonlyöntipelejä tulee tarjota kohteisiin, joiden lopputulos ratkeaa urheilullisen lopputuloksen seurauksena. Esimerkiksi kirjallisuuspalkinnon saajat tulisi pystyä rajaamaan kohdetarjonnan ulkopuolelle, mitä tukee myös taitopelien kohdalla rahapelilain 3 §:n 1 momentin määritelmän sattumaan perustuva voitonmahdollisuus yhtenä rahapelin keskeisenä tunnusmerkkinä.

Poliisihallitus kuitenkin huomauttaa, että ehdotettu 26 § on kirjoitettu koskemaan vain rahapeli-toimiluvan haltijan toimeenpanemia vedonlyöntipelejä. Näin ollen yksinoikeustoimijan toimeenpanemat totopelit jäävät rajoitusten ulkopuolelle, vaikka esimerkiksi väärinkäytösriski

kilpailun lopputuloksesta on niissäkin olemassa. Poliisihallitus katsoo myös, että tulee olla mahdollista antaa tarkempia määräyksiä ja rajoituksia vedonlyöntiin soveltuvista kohteista estääkseen kilpailumanipulaatiota erityisesti alempien sarjojen otteluissa.

28 § Pelaamisen estäminen

28 §:n 1 momentissa säädetään valvovalle viranomaiselle tehtävästä peliestoilmoituksesta. Poliisihallitus katsoo, että pelaajan viranomaiselle tekemä ilmoitus tulisi tehdä ensisijaisesti sähköisiä kanavia hyödyntäen ja aina kirjallisesti.

28 §:n 2 momentissa säädettäisiin siitä, että yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijan olisi mahdollistettava pelaajalle eston asettaminen toimiluvanhaltijan rahapeleihin peli- tai peliryhmäkohtaisesti. Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että peli- ja peliryhmäkohtaisia peliestoja ei olisi mahdollista asettaa kaikille toimijoille samanaikaisesti, vaan halutessaan estää esimerkiksi vedonlyönnin pelaaja joutuisi asettamaan eston erikseen kaikille toimiluvanhaltijoille. Poliisihallitus pitää tätä pelihaittanäkökulmasta ongelmallisena ja katsoo, että pelaajan tulisi voida estää halutessaan pelaamisensa mahdollisimman helposti ja yksinkertaisesti. Poliisihallitus ehdottaa, että valvovalle viranomaiselle tehtävällä ilmoituksella voisi estää pelaamisen myös peliryhmäkohtaisesti, jolloin yksi ilmoitus kattaisi kaikki toimiluvanhaltijat, eikä ilmoitusta tarvitsi tehdä jokaiselle toimiluvan haltijalle erikseen. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan tämä edistäisi paremmin lain tarkoituksen toteutumista rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen osalta.

4 momentissa säädettäisiin siitä, että eston voi asettaa toistaiseksi tai määräajaksi. Poliisihallitus toteaa, että määräaikaiselle peliestolle ei säädettäisi tässä lainkaan vähimmäisaikaa. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan määräaikaiselle peliestolle olisi syytä harkita vähimmäis- ja enimmäisajoista säätämistä kuten esimerkiksi Tanskassa. Poliisihallitus katsoo, että hyvin lyhyet, esimerkiksi muutaman tunnin peliestot, eivät palvelisi vastuullisuusnäkökulmaa ja huomattavan pitkä, esimerkiksi useamman vuoden pituinen määräaikainen peliesto voisi olla pelaajan kannalta kohtuuton, jolloin toistaiseksi voimassa oleva peliesto olisi toimivampi ratkaisu.

29 § Toimiluvanhaltijakohtainen rahansiirtoraja

Ehdotetussa 29 § 1 momentissa säädettäisiin toimiluvanhaltijakohtaisesta rahansiirtorajasta. Rajoitukset olisivat käytössä kaikessa rahapelaamisessa pelikasinopelaamista lukuun ottamatta. Pelikasinossa olisi voimassa olevan käytännön mukaisesti käytössä oma asiakasrekisteri ja pelaamisen hallinnan välineet.

Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että rahansiirtorajat ovat toimiluvanhaltijakohtaisia. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vaikka pelaaja asettaisi rahansiirtorajan koskemaan yhtä toimiluvanhaltijaa, olisi pelaajan mahdollista siirtyä rahansiirtorajan täytyttyä pelaamaan toiseen toimiluvanhaltijaan. On odotettavissa, että lisenssimallin myötä Suomessa rahapelejä toimeenpanee jatkossa useita kymmeniä eri toimiluvanhaltijoita, joihin kaikkiin pelaajan on mahdollista rekisteröityä ja tehdä rahansiirtoja. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan tämä on erityisen ongelmallista, kun otetaan huomioon lain tavoite pelihaittojen ehkäisemisestä ja vähentämisestä. Poliisihallitus katsoo, että lain tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta laissa tulisi säätää yhteisestä, kaikkia toimiluvanhaltijoita yhteisesti koskevasta rahansiirtorajasta.

Ehdotetussa 29 § 2 momentissa säädettäisiin pelaajan velvollisuudesta asettaa rahansiirron rajoituksia pelaajaksi rekisteröitymisen tai viimeistään ennen ensimmäisen rahansiirron tekemistä. Poliisihallitus kannattaa rahansiirtorajan asettamisen ehdottomuutta. Pelaaja ei siten voi valita, asettaako hän rahansiirtorajan, vaan se on aina pakollista. Poliisihallitus pitää ongelmallisena sitä, ettei ehdotuksessa aseteta rahansiirtorajalle lakisääteistä ylärajaa eikä sellaista voida asettaa myöskään asetuksella. Pelaajan asettama rahansiirtoraja voi siten olla kohtuuttoman suuri verrattuna pelaajan varallisuuteen ja altistaa pelaajan rahapelihaitoille.

Ehdotetussa 29 § 3 momentissa säädettäisiin pelaajan mahdollisuudesta muuttaa asettamia rahansiirtorajoja. Rahansiirtorajojen muutokset ylöspäin tulisivat voimaan vuorokausikohtaisen rahansiirtorajan osalta sen asettamista seuraavana päivänä ja kuukausikohtaisen rahansiirtorajan osalta sen asettamista seuraavan kuukauden alusta. Rahansiirtorajojen muutokset alaspäin tuleva voimaan välittömästi. Poliisihallitus toteaa, että ehdotettu 29 § 3 momentti vastaisi sisällöllisesti nykyisen arpajaislain nojalla annettua Veikkaus Oy:n rahapelien säännöissä (VN/19874/2023) olevaa kirjausta rahansiirtorajoista. Poliisihallitus kannattaa ehdotettua 29 § 3 momenttia, jossa rahansiirtorajojen muutokset tulevat voimaan ylöspäin muutettaessa viiveellä ja alaspäin muutettaessa viivytyksettä.

30 § Yksinoikeustoimiluvan haltijan rahapelien toimeenpano

Ehdotetussa 30 §:ssä säädettäisiin yksinoikeustoimiluvan haltijan rahapelien toimeenpanosta. Poliisihallitus toteaa, että ehdotettu 30 § vastaa suurelta osin nykyisen arpajaislain 13 c §:ää. Poliisihallitus kiinnittää huomiota ehdotetun 30 §:n seuraavaan kohtaan: "Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää vuorokausi-, kuukausi- ja vuosikohtaisista enimmäistappiorajoista, jotka koskevat pelaajan pelaamia raha-automaattipelejä, sähköisiä rahapika-arpoja ja nopearytmisiä sähköisiä veikkauspelejä, joissa pelin arvontojen väli on alle 7 minuuttia." Poliisihallituksen näkemyksen mukaan sen sijaan, että tappiorajoista voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella, niistä tulisi säätää valtioneuvoston asetuksella. Poliisihallitus ehdottaa, että ehdotettua 30 §:ää muutettaisiin siten, että tappiorajoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tappiorajojen suuruutta määriteltäessä tulisi ottaa huomioon lain tavoite rahapelihaittojen ehkäisystä ja vähentämisestä.

Poliisihallitus kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että tappiorajoista voitaisiin säätää ehdotetun 30 §:n mukaan ainoastaan tiettyjä peliryhmiä koskeissa peleissä. Täten osittain taitoon perustuvat rahapelit, kuten pokeri ja vedonlyönti jäisivät sääntelyn ulkopuolelle. Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että myös osittain taitoon perustuvat rahapelit aiheuttavat pelihaittoja ja tästä johtuen tappiorajoista tulisi voida säätää myös niiden osalta. Poliisihallitus kiinnittää huomiota lisäksi siihen, että vedonlyönnissä ja pokerissa panokset voivat nousta verrattain korkealle tasolle, joka on omiaan lisäämään rahapelien pelaamisesta syntyviä haittoja. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan tappiorajoista säätäminen tulisi ulottaa koskemaan kaikkea rahapelaamista mukaan lukien myös pienemmän haittariskin omaavat pelit. Tämä toteuttaisi paremmin lain tavoitetta rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen osalta.

31 § Rahapelitoimiluvan haltijan rahapelien toimeenpano

Ehdotetussa 31 §:ssä säädettäisiin rahapelitoimiluvan haltijan rahapelien toimeenpanosta. Poliisihallitus kiinnittää huomiota ehdotetun 31 §:n seuraavaan kohtaan "Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää toimiluvanhaltijakohtaisista vuorokausi-, kuukausi- ja vuosikohtaisista enimmäistappiorajoista, jotka koskevat pelaajan pelaamia sähköisesti välitettäviä raha-automaattipelejä, sähköisesti välitettäviä kasinopelejä sähköistä pokeripeliä lukuun ottamatta ja sähköistä rahapelibingoa." Poliisihallituksen näkemyksen mukaan sen sijaan, että tappiorajoista voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella, niistä tulisi säätää valtioneuvoston asetuksella. Poliisihallitus ehdottaa, että ehdotettua 31 §:ää muutettaisiin siten, että tappiorajoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tappiorajojen suuruutta määriteltäessä tulisi ottaa huomioon lain tavoite rahapelihaittojen ehkäisystä ja vähentämisestä.

Poliisihallitus kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että ehdotetussa 31 §:ssä tappiorajat ovat toimiluvanhaltijakohtaisia. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan valtioneuvoston asetuksella tulisi säätää kaikkia toimiluvanhaltijoita koskevasta yhteisestä tappiorajasta. Mikäli valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin kaikkia toimiluvanhaltijoita koskevasta yhteisestä tappiorajasta, toteuttaisi se paremmin lain tarkoitusta ehkäistä ja vähentää rahapelihaittoja.

Poliisihallitus kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että tappiorajoista voitaisiin säätää ehdotetun 31 §:n mukaan ainoastaan tiettyjä peliryhmiä koskeissa peleissä. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan tappiorajoista säätäminen tulisi ulottaa koskemaan kaikkea rahapelaamista. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan tämä toteuttaisi paremmin lain tavoitetta rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen osalta.

33 § Huolenpitovelvollisuus ja omavalvonta

Poliisihallitus pitää tärkeänä yksinoikeustoimiluvan sekä rahapelitoimiluvan haltijoille asetettavaa huolenpitovelvoitetta ja siitä säättämistä, jotta pelaajan riskikäyttäytyminen havaitaan ja siihen voidaan puuttua.

Poliisihallitus näkee kuitenkin ongelmallisena sen, ettei huolenpitovelvoitetta ole määritelty täsmällisemmin. Tämä voi johtaa tulkinnallisiin ongelmiin ja eriäviin tulkintoihin huolenpitovelvoitteen kynnyksen ylittymisessä eri yhtiöiden välillä. Huolenpitovelvoitteen tarkempi määrittelemättömyys jättää myös paljon toimiluvanhaltijoiden harkinnan varaan sen, miten heidän tulee auttaa asiakasta, mikäli tämän pelikäyttäytyminen on riskialtista. Ongelmana on myös se, että rajakynnys ongelmapelaamisen ja ei-ongelmapelaamisen välillä voi muuttua nopeallakin aikavälillä ja yhtiöiden ei voida odottaa tekevän rajanvetoa täysin riippumattomasti ja puolueettomasti niiden voitonansaintatarkoituksen vuoksi – jos merkittävä osuus asiakkaista olisi huolenpidon piirissä, ei poissuljettua, ettei huolenpito olisi kevyempää tai ettei puuttumiskynnyksen rajapyykkiä siirrettäisi vielä vakavamman pelaamisen suuntaan.

Laissa ei ole säännelty esimerkiksi tiettyjä ohjeita tai suuntaviivoja pelaajan käyttäytymiselle, eli sille, millainen pelikäyttäytyminen herättää velvollisuuden pelaajan huolenpidolle.

Ehdotetussa 33 §:ssä säädettäisiin huolenpitovelvoitteen lisäksi omavalvontasuunnitelmasta. Ehdotetun pykälän 2 momentin mukaan yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijan on laadittava kirjallinen suunnitelma toimintansa lainmukaisuuden noudattamisen varmistamiseksi, noudatettava sitä ja pidettävä sen toteuttamisesta kirjaa. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan omavalvontasuunnitelmaan tulee sisällyttää myös rahanpesulainsäädännöstä johtuvat velvollisuudet ja tämän velvollisuuden tulee käydä yksiselitteisesti ilmi.

36 § Raha-automaatteja koskevat säännökset

Ehdotetussa 36 §:ssä säädettäisiin raha-automaattien sijoittelusta ja raha-automaattien omavalvonnasta. Sisällöllisesti ehdotuksen 1 ja 2 momentti vastaa tällä hetkellä voimassa olevan arpajaislain 16 §:ää, jossa säädetään raha-automaattien sijoittelusta. Poliisihallitus on edellisen lakimuutoksen yhteydessä lausunut automaattien sijoittelusta muun muassa seuraavasti "Poliisihallituksen näkemyksen mukaan pykäläluonnoksessa esitetty vaatimus raha-automaattien sijoittelun ja käyttämisen periaatteiden laadintaan liittyen jää avoimeksi. Poliisihallitus pitää tärkeänä, että yhtiölle ja rahapelitoiminnan valvonnalle on selvää, mitä Veikkaus Oy:ltä edellytetään. Poliisihallitus esittää, että sijoittelua koskevia vaatimuksia tarkennettaisiin vähintään hallituksen esityksessä havainnollistavien esimerkein. Näin osaltaan vähennettäisiin mahdollisia haasteita soveltaa lakia lainsäätäjän tarkoittamalla tavalla lain tultua voimaan." Edellisen lakimuutoksen hallituksen esitys (HE 135/2021 vp) sisälsikin esimerkkejä raha-automaattien sijoittelusta ja vastaavat esimerkit on sisällytetty nyt lausuttavana olevaan esitykseen "Raha-automaattien käytettävänä pitämistä ja sijoittelua koskevat periaatteet voisivat käytännössä tarkoittaa esimerkiksi periaatteita sijoituspaikkakohtaisista raha-automaattien enimmäismääristä, raha-automaattien

pitämistä suljettuina tiettyinä kellonaikoina ja raha-automaattien näkyvyyden huomioimisesta niiden sijoituspaikoissa siten, että liiketilassa asiointi olisi mahdollista ilman näköyhteyttä raha-automaatteihin ja altistumista raha-automaattipelaamiselle kuitenkin siten, että pelaaminen on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla valvottavissa".

Poliisihallitus toteaa, että käytännössä on kuitenkin edelleen suuri ristiriita sen välillä, mitä raha-automaattien sijoittelulta edellytetään ja miten raha-automaatit tosiasiallisesti on sijoitettu pelipisteisiin. Poliisihallitus katsoo, että 2 momentin vaatimus mahdollisimman vähäisistä pelihaitoista asettaa raha-automaattien sijoittelulle hyvin tiukat vaatimukset, ja pelihaittanäkökulman tulisi olla ensisijainen sijoittelua pohdittaessa. Esimerkiksi tällä hetkellä raha-automaatteja ei ole sijoitettu systemaattisesti siten, että liiketiloissa voisi asioida ilman näköyhteyttä raha-automaatteihin perustelutekstin esimerkin mukaisesti. Poliisihallitus pitää ongelmallisena kirjausta mahdollisimman vähäisistä pelihaitoista, jos tarkoitus on kuitenkin pitää raha-automaatteja laajasti saatavilla ja näkyvillä paikoilla esimerkiksi päivittäistavarakaupoissa. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan esteetön valvonta olisi toteutettavissa 1 momentin edellyttämällä tavalla myös reaaliaikaisella videovalvonnalla, jos raha-automaatit asetettaisiin esimerkiksi sermien taakse, jolloin niiden näköyhteyttä muuhun liiketilaan voitaisiin rajata. Poliisihallitus viittaa aiempaan edellä siteerattuun lausuntoonsa ja pitää edelleen tärkeänä, että sekä peliyhtiöille ja rahapelitoiminnan valvojalle on selvää, mitä peliyhtiöltä edellytetään.

Osana lakihanketta on tehty selvitys raha-automaattien siirtämisestä erillisiin valvottuihin tiloihin. Hankkeessa on esitelty eri vaihtoehtoja ja niiden vaikutusta erityisesti haittojen ehkäisyn kannalta. Selvityksen mukaan sääntelyllä tulee johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti tavoitella EU-oikeudessa hyväksytyjä perusteita, kuten haittojen torjuntaa ja väärinkäytösten estämistä.

Raha-automaatit ovat korkeimman riskiluokan pelejä. Poliisihallitus pitää huolestuttavana sitä, että niiden näkyvyyttä ei täsmällisin lainsäädäntötoimin ole rajoitettu päivittäisasiointin yhteydessä. Raha-automaatit ovat näkyvästi esillä esimerkiksi ruokakauppojen yhteydessä, jolloin henkilöt altistuvat väistämättä raha-automaateille päivittäisasiointin yhteydessä. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan raha-automaateille altistuminen ja rahapelaamisen arkipäiväistäminen on ongelmallista, kun otetaan huomioon lain tavoite rahapelihaittojen ehkäisystä ja vähentämisestä. Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että päivittäisasiointin yhteydessä rahapeleille altistuu kaiken ikäisiä henkilöitä. Erityisesti alaikäiset ovat vaikutuksille alttiita.

Poliisihallitus kiinnittää erityisesti huomiota sijoittelun alaikäisiin ja haavoittuvassa asemassa oleviin kohdistuvaan vaikutukseen. Vaikka pakollisella tunnistautumisella ja muilla vastuullisuustoimilla on rajattu raha-automaattien käytettävyyttä, ei se poista ongelmaa raha-automaateille altistumisen osalta. Lapset ja nuoret, jotka eivät ikänsä puolesta vielä pääse raha-automaatteja pelaamaan, altistuvat päivittäin raha-automaateille. Samaten raha-automaateille altistuvat päivittäisasiointissa myös peliongelmaiset sekä muut haavoittuvassa olevat ryhmät. Raha-automaateilla voidaan katsoa olevan markkinointifunktio. Automaatit itsessään ovat huomiota herättäviä laitteita, jotka yhdistetään rahapelaamiseen. Mikäli raha-automaattien näkyvyyttä selkeästi lainsäädännöllisin toimin rajoitettaisiin, olisi tällä luultavasti rahapelihaittoja ehkäisevä ja vähentävä vaikutus.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan raha-automaatteja ei rahapelihaittojen näkökulmasta tulisi sallia pidettävän esillä päivittäisasioinnin yhteydessä. Mikäli hajasijoittelumallia jatketaan, tulisi hajasijoitettujen raha-automaattien sijoittelusta säätää tarkkarajaisesti lailla. Lain tila on tällä hetkellä epäselvä. Toisaalta raha-automaattien sijoittelussa tulee ottaa huomioon se, että niille ei tarpeettomasti altistuttaisi päivittäisasioinnin yhteydessä, ja toisaalta valvonnan tulee olla esteetöntä. Raha-automaatin houkuttelevuuteen voidaan sijoittelun lisäksi vaikuttaa myös erilaisin elementein kuten näytöllä näkyvän kuvan, automaatin valaistuksen ja äänimaailman kautta. Raha-automaattien tulisi olla audio-visuaalisesti maltillisia erityisesti silloin, kun niillä ei pelata tai ne ovat suljettuna. Raha-automaatit eivät myöskään saisi olla liian houkuttelevia pelaamisen aikana, jotta automaatti ei markkinoi pelaamista ohikulkijoille.

Esteetön valvonta on vaihtoehtoisesti hoidettavissa myös videovalvonnalla. Ei ole siten perusteltua, että henkilökunnalla pitäisi välttämättä olla suora näköyhteys raha-automaatteihin, koska saman asian voi valvoa videokameroiden avulla. Raha-automaatit voitaisiin siten piilottaa esimerkiksi sermien taakse ja valvoa rahapelaamista videokuvan avulla.

Tehdyn selvityksen mukaan raha-automaattien merkitys on vähentynyt pelihaittojen luojana. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan raha-automaattien näkyvyys on kuitenkin edelleen ongelmallisesta tästä huolimatta niiden markkinointifunktion ja rahapelaamisen arkipäiväistämisen näkökulmasta.

Ehdotetun 36 §:n raha-automaattien omaoikeusvalvontaa koskevat 3 ja 4 momentti vastaavat sisällöllisesti tällä hetkellä voimassa olevan arpajaislain 16 a §:n 1 ja 2 momenttia. Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että tällä hetkellä voimassa olevan arpajaislain 16 a §:n 3 ja 4 momentteja ei ole uudessa lakiesityksessä. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan jatkossakin olisi tärkeää säätää omaoikeusvalvontasuunnitelman sisällöstä ja antaa sisäministeriölle asetuksenantovaltuus suunnitelmia koskevien tarkempien säännösten antamiseksi. Poliisihallitus ehdottaa, että tämän hetkiset 16 a §:n 3 ja 4 momentti sisällytettäisiin uuteen rahapelilakiin 36 §:n 5 ja 6 momenteiksi ja nyt ehdotettu 5 momentti siirtyisi 7 momentiksi.

37 § Raha-automaattien rahaliikenteen valvontalaitte

Lakiehdotuksen 37 § koskee raha-automaattien rahaliikenteen valvontalaitteita. Pykäläehdotus on sisällöltään vastaava kuin arpajaislain 57–59 §:t. Aikanaan näiden säännösten tarvetta on perusteltu sillä, että niillä on varmistettu oikeat tiedot laitteen käytettävänä pitämisestä kertyneistä maksuista verotusta varten. Säännökset ovat kuitenkin Poliisihallituksen näkemyksen mukaan ajansaatossa vanhentuneet tekniikan kehittymisen seurauksena. Poliisihallitus katsoo, että rahaliikenteen luotettavuutta voitaisiin jatkossa varmistaa tarkastamalla ensisijaisesti raha-automaatin ja taustajärjestelmän muodostaman kokonaisuuden toimintaa. Näin ollen raha-automaattien osalta tapahtunut ja koko ajan tapahtuva kehitys saataisiin paremmin huomioitua rahaliikenteen valvonnan

osalta. Tarkastuksessa siirryttäisiin näin yksittäisen raha-automaatin itsenäisesti suorittamasta rahaliikenteen seurannasta kohti raha-automaatin ja taustajärjestelmän kokonaisuutta. Rahaliikenteen luotettavuus voidaan Poliisihallituksen näkemyksen mukaan todeta esimerkiksi auditoinneilla ja sertifiointeilla eikä Poliisihallitus katso erillisen tarkastuslaitoksen nimeämistä tarpeelliseksi. Poliisihallitus katsoo kuitenkin, että valvovalla viranomaisella tulee kuitenkin olla mahdollisuus puuttua tarkastustoimintaan, mikäli rahaliikenteen luotettavuutta ei kyetä varmentamaan tehdyllä toimenpiteillä. Poliisihallitus toteaa, että nykyinen säännös kohdentuu mekaanista toiminnallisuutta sisältävien rahaliikenteen valvontalaitteen (laskinten) toiminnan luotettavuutta varmentamaan. Näissä tapauksissa laskinarvot ovat olleet luettavissa suoraan laitteista. Laskintoiminnallisuudet ovat nykyään digitaalisia ja niiden arvot välitetään taustajärjestelmiin, joissa niiden säilyvyydestä myös huolehditaan varmennuksin.

Poliisihallitus toteaa, että erilaiset maksamisjärjestelyt ovat yleistyneet raha-automaattien pelaamisessa, mutta käteinen raha on edelleen käytössä raha-automaattipelaamisessa. Tämän johdosta Poliisihallitus katsoo, että jotta raha-automaattiin syötetyn rahan oikeellisuus voidaan luotettavasti todeta, tulisi raha-automaatissa olla edelleen toiminnallisuus, joka varmentaa rahan aitouden ja oikeellisuuden, jos raha-automaattia voidaan pelata käteisellä rahalla.

Poliisihallitus ehdottaa 37 §:n yksinkertaistamista ja ajantasaistamista tavalla, joka ottaa huomioon myös käteisellä pelaamisen mahdollisuuden. Poliisihallituksen ehdotus uudeksi pykäläksi on seuraava:

37 § Raha-automaattien rahaliikenteen valvonta

Yksinoikeustoimiluvan haltijan on tallennettava luotettavasti tiedot raha-automaatin käyttämisestä kertyneistä maksuista ja voitoista.

Jos raha-automaatin pelaamiseen voidaan käyttää käteistä, raha-automaatissa tulee olla toiminnallisuus, joka varmentaa rahan oikeellisuuden.

42 § Yksinoikeustoimiluvan haltijan ja rahapelitoimiluvan haltijan pelijärjestelmät, arvontalaitteet ja arvontamenettelyt

Poliisihallitus toteaa, että lakiehdotuksen pykälässä 42 momentissa 2 huomioitu viranomaisen sähköinen allekirjoituspalvelu on keskeinen valvonnan työkalu, joka takaa peliaineiston eheyden osana valvontatehtäviä sekä varmistaa sitä käyttävien arvontaohjelmistojen satunnaisuuden. Sähköisesti allekirjoitettu aineisto varmistaa, että viranomaiselle toimitettua peliaineistoa ei ole muutettu tiedonsiirron yhteydessä ja antaa valvovalle viranomaiselle mahdollisuuden suorittaa

valvontaa luotettavalla aineistolla. Viranomaisen sähköistä allekirjoituspalvelua käytetään myös osana arvontojen satunnaisuutta estäen tahattoman tai tahallisen manipuloimien arvonnin tuloksen osalta. Palvelu takaa peliaineiston muuttumattomuuden ja sen avulla voidaan huomata muutokset sisällön osalta.

44 § Henkilöstöä koskevat erityiset säännökset

Ehdotetun 44 §:n mukaan yksinoikeustoimiluvan ja rahapeli-toimiluvan haltijalla olisi oltava säännöt siitä, ketkä työntekijät eivät saa osallistua toimiluvanhaltijan toimeenpanemiin rahapeleihin. Toimiluvanhaltijan olisi myös varmistettava, etteivät he osallistu kyseisiin rahapeleihin. Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että toimiluvan haltija saisi itse laatia sisäiset sääntönsä rahapeleihin osallistujille, mikä saattaa aiheuttaa paitsi käytännön kirjavuutta myös vaikeuttaa säännöksen tavoitteena olevan tarkoituksen toteutumista. Poliisihallitus ehdottaa lakiin yleisiä minimirajoituksia henkilökunnan rahapelien osallistumisoikeuteen, jotta saadaan paremmin estettyä mahdollisia väärinkäytöksiä.

Lisäksi Poliisihallitus tuo esiin sen, että Financial Action Task Force (FATF) on vuonna 2019 (MER) kiinnittänyt huomiota suosituksen 28 osalta siihen, että Suomella ei ole erityisiä sopivuus- ja kelpoisuusarviointeja kasinon ja rahapelioperaattoreiden operatiiviselle johdolle. Tämän vuoksi Suomen katsottiin noudattavan suositusta 28 vain osittain. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan ehdotetussa 44 §:ssä tai muussa pykälässä tulisi säätää myös kasinoiden ja rahapelioperaattoreiden operatiivisessa johdossa työskentelevien henkilöiden sopivuus- ja kelpoisuusehdoista toimia kasinon tai rahapelioperaattorin operatiivisessa johdossa, jotta Suomen voitaisiin katsoa noudattavat kyseistä suositusta.

46 § Pelaajan yhteydenottojen käsittely

Ehdotuksen mukaan yhtiön tulisi ensisijaisesti antaa perusteltu näkemyksensä pelaajan yhteydenoton sisältävästä voitonmaksuvaatimuksesta ja jos erimielisyyttä ei saada tällä käsittelyllä ratkaistua, pelaajalla olisi mahdollisuus hakea ratkaisusuositusta Kuluttajariitalautakunnalta. Perustelutekstin mukaan asian valmistelussa on pyrittävä sovintoon ja tehtävä tarvittaessa sitä edistävä ehdotus.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan yhtiön ja pelaajan voitonmaksua koskevassa erimielisyydessä sovintoon pyrkimiseen liittyy kuitenkin erityispiirteitä verrattuna muihin kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisiin riitatilanteisiin. Nämä korostuvat erityisesti yksinoikeustoimiluvan toimiluvan haltijan rahapelien toimeenpanossa, jossa rahapelaamista on täsmennetty rahapelilain lisäksi asetuksilla pelaajan oikeusturvan takaamiseksi. Pykäläehdotus 30 koskee yksinoikeustoimiluvan toimiluvan haltijan rahapelien toimeenpanoa, ja pykälä sisältää tarvittavat asetuksenantovaltuussäännökset pelaajien oikeusturvan takaamiseksi. Pykälän 2–5 momentissa

ehdotetaan annettavaksi valtuudet valtioneuvostolle ja 6 momentissa sisäministeriölle tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeellisten säännösten antamiseen.

Ensinnäkin, valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin palautusprosentista eli siitä, kuinka suuri osuus rahapelejä toimeenpantaessa kertyvistä pelimaksuista on maksettava pelaajille voittoina. Toiseksi, sisäministeriön asetuksella säädettäisiin yksinoikeustoimiluvanhaltijan rahapelien pelisääntöistä, joiden tulee sisältää muun muassa voitonjakoa ja pelipanosten palauttamista koskevat määräykset.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan voitonmaksua ei voida suorittaa pelisääntöjen vastaisesti, vaikka pyrkimyksenä olisi saavuttaa sovinto pelaajan ja yhtiön erimielisyydessä. Mikäli sovinto päättyy voitonmaksuun, yksinoikeustoimijan osalta tulee huomioida palautusprosenttien ja muiden ilmoitettujen voittotodennäköisyyksien (35 §) todellinen toteutuminen.

Lisäksi Poliisihallitus huomauttaa, että pelaajia on kohdeltava tasapuolisesti eli virheellinen voitonmaksu on korjattava myös muiden pelaajien kohdalla. Tämä tarkoittaa sitä, että kuluttajariitalautakunnan on pystyttävä antamaan ratkaisusuositus ylittämättä rahapelilain 47 §:ssä asetettua lunastusaikaa (esimerkiksi tolopeleissä kolme kuukautta lopputuloksen saavuttamisesta), jotta mahdollinen voitonmaksu voidaan tarvittaessa suorittaa muillekin pelaajille lunastusoikeuden päättymättä.

47 § Voittojen lunastaminen

Rahapelilain 47 §:ssä säädettäisiin voiton lunastamisesta ja voiton lunastamista koskevista määräajoista. Poliisihallitus katsoo säännöksen olevan edelleen tarpeellinen sekä pelaajan oikeusturvan että rahapelien toimeenpanijan käytännön toiminnan kannalta. Voitonlunastamisaika on peliryhmästä riippuen kolmesta kuukaudesta yhteen vuoteen. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan kolme kuukautta on lähtökohtaisesti riittävä aika pelaamisen tapahtuessa tunnistautuneena ja voitonmaksun ollessa useimmissa peliryhmissä automatisoitu. Kuitenkin niissä etenkin toto- ja vedonlyöntipelejä koskevissa tilanteissa, joissa kuluttajariitalautakunnan antama ratkaisusuositus olisi myönteinen voitonmaksua vaatineen yksittäisen pelaajan kannalta ja erimielisyys koskee muitakin pelaajia, kolmen kuukauden määräaika lopputuloksen saavuttamisesta saattaa joissain tilanteissa vaarantaa muiden pelaajien oikeusturvan toteutumisen.

Pykälässä olisi eritelty voittojen lunastamisen alkamisajankohta eri rahapelien toimeenpanomuotojen osalta, ja sisäministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin rahapajaisten, veikkauspelien ja sähköisen rahabingon sekä yhdistelmäpelin voittojen lunastamisen määräajan alkamisesta.

Poliisihallitus toteaa, että voittojen lunastamisen alkamisajankohta tulee asetuksessa olla säädetty yksiselitteiseksi eri rahapeliin osalta. Esimerkiksi raha-arpajaisiin osallistuneelle pelaajalle tulee olla selvää, alkaako lain määräaika arvontatuloksen vahvistamisesta, arvan myyntiajan päättymisestä vai arvan ostohetkestä. Asetuksen tulisi olla soveltamiskelpoinen uuden lain soveltamisajankohdasta lähtien.

Veikkauspelien tai yhdistelmäpelien kohdalla voittojen lunastamisen määräaika saattaa alkaa kulua joko pelisääntöjen mukaisen lopputuloksen saavuttamisesta tai lopputuloksen vahvistamisesta. Poliisihallitus täten huomauttaa, että asetuksella on selkeästi tarkennettava, kummasta ajankohdasta on kyse. Erityisesti yhdistelmäpelien osalta saattaisi olla tarkoituksenmukaista säätää määräajan alkamisajankohta jokaiselle yhdistelmäpelille erikseen. Yhdistelmäpeleissä tulisi huomioida sekin mahdollisuus, että peli sisältäisi useita eri voitonmaksun alkamisajankohtia.

Fyysisille rahapika-arvoille ja nettiarvoille tulisi määritellä ehdotettua tarkemmin voittojen lunastusajan alkaminen. Fyysisten rahapika-arvojen osalta myyntiajan päättymisen ja vastaavasti nettiarvojen osalta arvan ostohetki vastaisivat nykyistä toimeenpanokäytäntöä.

Poliisihallitus kiinnittää huomiota 47 §:ssä käytettyyn ilmaisuun lopputuloksen vahvistaminen. Laissa ei tuoda ilmi mikä taho vahvistaa rahapelin lopputuloksen. Poliisihallitus katsoo, että lopputuloksen vahvistamisesta tulisi säätää tarkemmin laissa kuten nykyisen arpajaislain 43 §:ssä on tehty.

d. Rahapelilain 4 luku – Rahapeliin markkinointi

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

48 § Markkinoinnin sääntely

Poliisihallitus pitää myönteisenä uudistusta siitä, että jatkossa lailla säädettäisiin sallituista markkinoinnin tavoista. Poliisihallitus kiinnittää huomiota rahapeliin markkinoinnin määrän, laajuuden, näkyvyyden ja toistuvuuden maltillisuuteen sekä välttämättömyyteen. Esityksen mukaisesti toimiluvanhaltijat saisivat markkinoida pelejään sekä itseään varsin vapaasti. Vaikka yksittäisen toimijan markkinoinnin määrä olisi yksistään tarkasteltuna lainmukaista ja maltillista, voi rahapeliin markkinoinnin kokonaismäärä kuitenkin muodostua huomattavan suureksi ja kokonaistarkastelussa ylittää sen mitä valvova viranomaisen pitää maltillisena ja välttämättömänä. Poliisihallitus katsoo, että esityksessä tulisi rajata markkinointia tiukemmin, jotta markkinoinnin kokonaismäärä ei nousisi hälyttävälle tasolle.

Poliisihallitus esittää huolensa esityksessä esitettyyn kirjaukseen siitä, että sähköisiä kasino- ja raha-automaattipelejä, sähköisesti välitettävää bingoa sekä vedonlyöntipelejä ja näitä pelejä toimeenpanevaa toimiluvanhaltijaa saisi markkinoida televisio- ja radiotoiminnassa ilman erikseen säädettyä aikarajoitusta. Poliisihallitus arvioi, että rahapelien markkinointi tulee radio- ja televisiomainonnan kautta lisääntymään merkittäväksi, eikä esityksessä ehdotettu kirjaus siten täytä sille asetettua tavoitetta pelaamisesta aiheutuvien terveydellisten, taloudellisten ja sosiaalisten haittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Radio- ja televisiomainonnan ajallisia rajoituksia on toteutettu useissa muissa Euroopan maissa. Rajoituksilla on pyritty suojelemaan erityisesti alaikäisiä lapsia ja nuoria rahapelihaitoilta. Poliisihallitus toteaaakin, että jatkovalmistelussa tulisi muutosehdotusten toteutusta ja vaikutuksia arvioitaessa uudelleen arvioida vaihtoehtoa radio- ja televisiomainonnan aikarajoituksista paitsi yksittäisen kuluttajan myös kokonaisuutena uuden rahapelijärjestelmän osalta. Radio- ja televisiomainonnan aikarajoituksia olisi vähintään arvioitava muiden toteuttamisvaihtoehtojen sekä niiden vaikutusten yhteydessä.

Yksinoikeustoimiluvan haltijan ja toimiluvanhaltijoiden markkinoinnin sääntelyn erilaisuus voi aiheuttaa haasteita, mikäli yksinoikeustoimiluvan haltijana toimii esimerkiksi Veikkaus Oy:n tytäryhtiö ja samaan aikaan Veikkaus Oy:n toinen tytäryhtiö toimisi kilpailuilla toimilupamarkkinoilla. Tällaisessa tilanteessa olisi kilpailuasetelman kannalta ongelmallista, jos yksinoikeustoimijan ja toimilupatoimijan brändi, tuotteet tai palvelut voisivat sekoittua keskenään. Poliisihallitus katsookin, että yksinoikeustoimija tulee erottaa tarpeeksi selkeällä tavalla toimiluvanhaltijoista. Tämä tarkoittaa paitsi eri nimeä niin myös erilaisia tunnuksia, eri verkkosivustoja ja mobiilipalveluita, erilaista audio-visuaalista ilmettä ja muutoinkin erilaista brändikuvaa. Näin sekoittumisvaaraa ei olisi eikä yksinoikeustoimijan tekemä markkinointi antaisi toimilupamarkkinoilla toimivalle saman konsernin yhtiölle epäreilua etua muihin toimiluvanhaltijoihin nähden.

Poliisihallitus pitää myönteisenä ehdotusta siitä, että sosiaalisen median markkinointi olisi rajattu ainoastaan rahapeliyhtiön omalle tilille. Kolmansien osapuolten, erityisesti sosiaalisen median vaikuttajien käyttö, rahapelien markkinoinnissa kohdistaisi väistämättä vaikutuksensa erityisesti lapsiin ja nuoriin. Poliisihallitus huomauttaa, että kyseisellä rajauksella ei kuitenkaan suoranaisesti poisteta rahapeliyhtiöiden mahdollisuutta käyttää omassa markkinoinnissaan mainoskasvoina sosiaalisen median vaikuttajia tai muita Suomessa tunnettuja henkilöitä, jolloin markkinointi voisi olla joka tapauksessa alaikäisiin ja nuoriin vetoavaa.

Poliisihallitus katsoo, että 48 §:n 4 momentin 6 kohdan tulisi vastata 3 momentin 6 kohtaa ja sallia veikkauspelien, raha-arpajaisien, rahapika-arpojen, sähköisten rahapika-arpojen ja totopelien markkinointi asiamiespisteissä vain niiden rahapelien osalta, joita on saatavilla kyseisessä asiamiespisteessä.

Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että rahapelien markkinointia koskevasta sääntelystä uupuu maininta rahapelimarkkinoinnin kuluttajansuojalain mukaisuuden valvonnasta. Voimassa olevassa arpajaislain 14 b §:n 9 momentissa annetaan Poliisihallitukselle tehtäväksi valvoa, että rahapelien markkinoinnissa noudatetaan myös kuluttajansuojalain (38/1978) säännöksiä. Esityksessä

tulisi ottaa kantaa rahapelien markkinoinnin kuluttajansuojalain mukaisuuden valvontaan ja sen toteuttamiseen.

50 § Kielto kohdistaa markkinointia alaikäisiin ja haavoittuvassa asemassa oleviin

Poliisihallitus pitää ongelmallisena esityksen puutteellisuutta kohdennetun markkinoinnin osalta. Valtaosa internetissä tehtävästä markkinoinnista on tätä nykyä kohdennettua ja tapahtuu esimerkiksi ohjelmallisen ostamisen kautta. Poliisihallitus ehdottaa, että kieltä kohdistaa rahapelien markkinointia muutoin haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin täsmennettäisiin lisäämällä 50 §:n perusteluihin maininta kiellosta kohdentaa rahapelien markkinointia peliastoasiakkaisiin.

51 § Suoramarkkinointikielto

Poliisihallitus toteaa, että 51 §:n 2 momentin mukainen suoramarkkinointikielto tulisi kohdistaa myös tekstiviesteihin ja pikaviestintäpalveluihin, koska suuri osa nuorista käyttää puhelinta nimenomaisesti teksti- ja kuvapohjaiseen viestintään puheluiden sijasta. Näin ollen pelkästään puhelimitse tehdyn suoramarkkinoinnin kieltäminen altistaa erityisesti nuoret rahapelien markkinoinnille.

52 § Markkinoinnin yhteydessä annettava informaatio

52 §:n mukaan rahapelien markkinoinnin tulee aina sisältää tieto rahapelaamisen sallitusta ikärajaista sekä siitä, mistä saa tietoa pelaamisen hallinnan välineistä ja rahapeliongelmiin apua tarjoavista palveluntuottajista. Poliisihallitus näkee kirjauksen hyvänä ja katsoo, että sitä tullaan soveltamaan kaikkeen markkinointimateriaaliin kuten rahapeliyhtiön tunnuksen sisältäviin tuotteisiin.

53 § Sponsorointi

Sponsoroinnin osalta Poliisihallitus pitää ongelmallisena 53 §:n 4 momentin ilmaisua "erityisesti tarkoitettu alaikäisten käyttöön". Poliisihallitus katsoo erityisesti tarkoitettavan asettavan puuttumiskynnyksen varsin korkealle ja mahdollistavan sponsoroinnin hyödykkeissä, jotka tosiasiallisesti kohdistuvat valtaosin alaikäisiin, mutta ne eivät ole erityisesti alaikäisille tarkoitettuja. Tällaisia voivat olla esimerkiksi erilaiset fanituotteet.

Kansainvälinen kehitys on kulkemassa kohti sponsoroinnin vähentämistä ja kieltämistä. Suurista kansainvälisistä sarjoista mm. Englannin Valioliiga on kieltänyt rahapeliyhtiöiden mainokset pelipaitojen edestä (ns. pääsponsorit) kauden 2025-2026 lopusta alkaen. Belgiassa rahapelisponsorointia ei saa tapahtua stadioneilla vuodesta 2025 eteenpäin ja vuodesta 2028 eteenpäin rahapeliyhtiöt eivät saa sponsoroida ammattiurheilujoukkueita. Alankomaat on kieltänyt tapahtumissa sponsoroinnin 1. heinäkuuta 2024 eteenpäin ja urheiluseurojen sekä areenoiden sponsorointi on kiellettyä vuodesta 2025 eteenpäin.

Alaikäiset ovat suuri fanituotteiden ostaja- ja käyttäjäryhmä, joten olisi ristiriitaista kieltää alaikäisten pelaajien paidoissa esiintyvät rahapeliyhtiöiden tunnusmerkit, mutta sallia ne fanituotteissa, joita käyttäjistä iso osa on alaikäisiä henkilöitä. Seurajoukkueet ja urheilutähdet ovat nuorten ja erityisesti alaikäisten kiinnostuksen kohteena. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan nykyinen muotoilu alle 18-vuotiaisiin kohdistettavan sponsoroinnin kieltämisestä ei ole riittävää haitallisen markkinoinnin estämistä. Poliisihallitus katsoo, että sponsorointia ei saa kohdistaa mihinkään kohteeseen (joukkueisiin, areenoihin, urheilijoihin, tai muihin vastaaviin), jotka ovat omiaan vetoamaan alle 18-vuotiaisiin henkilöihin.

Sponsoroinnin vaarana on myös rahapelisponsorin nimen vakiintuminen yleiseen käyttöön. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan on hyvin haitallista, mikäli rahapeliyhtiöiden nimet vakiintuvat yleiskielisiksi termeiksi erilaisille sarjoille tai joukkueille. Tämä voi johtaa rahapelaamisen arkipäiväistymiseen etenkin nuorten keskuudessa, jotka eivät vielä omaa medialukutaitoa tällaisen toiminnan vaikutuksen minimoimiseksi.

e. Rahapelilain 5 luku – Valvonta

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

5 luvussa säädetään valvontaviranomaisesta ja virallisista valvojista. Poliisihallitus huomauttaa, että toisin kuin arpajaislaissa, rahapelilakiehdotus ei sisällä säännöksiä julkisen notaarin käytöstä rahapelien valvonnassa. Julkista notaaria käytetään nykytilassa raaputusarpojen sekoittamisen valvonnassa.

57 § Viralliset valvojat

57 § säädettäisiin virallisista valvojista. Poliisihallitus huomauttaa, että virallisen valvojan tehtävässä toimimisen minimikelpoisuusvaatimuksista ei ole säädetty. Virallinen valvoja hoitaa määrättyjä valvontatehtäviään kokonaan tai osittain valvontaviranomaisen puolesta, jolloin valvojan luotettavuus sekä riippumattomuus rahapelitoimialasta korostuvat edellytyksinä tehtävässä toimimiselle. Virallisia valvojia käytetään fyysisten rahapika-arpojen ja eräiden veikkauspelien toimeenpanon valvonnassa. Mikäli virallisten valvojien käyttäminen yksinoikeustoimijan

rahapeleissä jatkuisi sellaisenaan viivytyksettä uuden lain voimaantulon jälkeen, on tällöin erityisen perusteltua, että virallisen valvojien tehtävät määriteltäisiin asetuksella.

58 § Koeostot

58 §:ssä säädettäisiin koeostoista. Poliisihallitus katsoo, että koeostot ovat tärkeä valvonnan väline uudessa järjestelmissä, jossa kaikkien toimijoiden kaikkien pelien toimeenpanoa ei voida valvoa nykyisellä tarkkuudella. Koeostojen avulla voidaan valvoa mm. toimilupatoimijoiden rahapelien toimeenpanoa, ikärajojen toteutumista, peliestojen toimivuutta ja markkinointia. Koeostot mahdollistavat myös lainvastaisen toiminnan valvonnan nykyistä paremmalla tasolla etenkin suoramarkkinoinnin osalta.

Poliisihallitus kuitenkin huomauttaa, että Poliisilaisissa (872/2011) on säädetty tarkkarajaisesti salaisesta tiedonhankinnasta mm. valeoston ja salaisen tiedonhankinnan suojaamisen osalta. Poliisilain 46 §:n 3 momentissa säädetään, että 2 momentissa tarkoitettu rekisterimerkintä on oikaistava sen jälkeen, kun momentissa tarkoitettuja edellytyksiä ei enää ole. Lausunnolla olevassa esityksessä ei ole asetettu vastaavaa velvoitetta. Lausuttavana olevassa esityksessä ei myöskään esitetä organisaatiossa olevaan asemaan, koulutukseen tai kokemukseen liittyvää edellytystä sille, kuka voi tehdä päätöksen koeostosta tai väärin rekisterimerkintöjen käyttöönnotosta.

Ehdotuksessa rahapelilain ei säädetä lainkaan rekisterimerkintöjen oikaisemisesta. Poliisilain 5 a luvun 37 §:n 3 momentissa säädetään rekisterimerkintöjen osalta, että viranomaisen on pidettävä luettelo merkinnöistä ja asiakirjoista, valvottava niiden käyttöä ja huolehdittava merkintöjen oikaisemisesta. Lausuttavana olevassa esityksessä ei säädettäisi viranomaisen velvollisuudesta pitää luettelo väärin rekisterimerkinnöistä eikä velvoitettaisi korjaamaan väärin rekisterimerkintöjä, kun niille ei ole enää tarvetta.

61 § Valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus toimiluvanhakijalta ja toimiluvanhaltijalta

Poliisihallitus katsoo, että valvojan viranomaisen tulisi saada kaikki 61 §:n 1 momentissa listatut tiedot sähköisessä muodossa eikä ainoastaan 1 momentin 6 kohdan mukaisia tietoja kuten on esitetty. Valvojan viranomaisen järjestelmät ja rekisterit ovat sähköisessä muodossa, joten tietojen luovuttaminen muulla tavoin rasittaisi viranomaista tarpeettomasti.

63 § Valvontaviranomaisen oikeus luovuttaa tietoja toiselle viranomaiselle

63 § 2 momentti toteaa ”Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä valvontaviranomainen saa antaa tässä laissa tarkoitettuja toimilupa- ja valvontatehtäviä suorittaessa saatuja tietoja toiselle valvontaviranomaiselle, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseiselle viranomaiselle säädetyn tehtävän hoitamiseksi.” Poliisihallitus katsoo, että 2 momentti tulisi muuttaa muotoon

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä valvontaviranomainen saa antaa tässä laissa tarkoitettuja toimilupa- ja valvontatehtäviä suorittaessa saatuja tietoja toiselle valvontaviranomaiselle, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseiselle viranomaiselle säädetyn tehtävän hoitamiseksi.,

jotta tietoja voidaan tarpeen mukaan luovuttaa myös muille viranomaisille kuin valvontaviranomaisille.

65 § Tarkastusoikeus

65 §:n perusteluissa olevasta listauksesta puuttuu toimiluvanhaltijan asiamiehet. 65 §:n perusteluissa annetaan valvovalle viranomaiselle mahdollisuus tarkastaa niin avoimia lähteitä kuin myös kirjautumisen takana olevia sivustoja tai sosiaalisen median käyttäjätilejä. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan esityksessä ei ole riittävällä tavalla huomioitu sitä, että erityisesti rahapelien markkinoinnin valvonta edellyttää avoimista lähteistä tapahtuvaa tiedonhankintaa.

Toimivaltuuksien tulisi aina perustua lakiin ja sen vuoksi tulisi harkita, olisiko tarpeen selkeästi säätää toimivaltuuksista, jotka mahdollistavat avointen lähteiden tiedonhankinnan ja käsittelyn viranomaisen tehtävien suorittamiseksi. Toimivaltuuksista säädettäessä tulisi myös huomioida se, että avoimista lähteistä tehtävässä tiedonhankinnassa voi olla tarpeen salata viranomaisvalvonnan alkuperä, jotta valvontaa voidaan toteuttaa.

f. Rahapelilain 6 luku – Valvontamaksu

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

68 § Valvontamaksu

Poliisihallitus huomioi, että valvontamaksun määräytymisestä säätäminen voi olla ongelmallista, jos valvontamaksu on kiinteästi euromääräinen. Euromääräiset valvontamaksut ovat jäykkiä eivätkä muutu valvonnan ja hintatason vaihtelun mukana. Tämä voi merkittävästi haitata paitsi valvontaa niin myös rahapeli-toimijoita, jotka eivät pysty valvovan viranomaisen rahoituksen riittämättömyyden vuoksi kehittämään omia järjestelmiään. Poliisihallitus katsoo, että valvontaa palvelisi paremmin

joustava laskentamalli ja valvontamaksujen tulisi perustua valtion maksuperustelakiin (150/1992). Mikäli tämä ei ole mahdollista niin valvontamaksujen suuruudesta tulisi vähintäänkin säätää asetuksella eikä rahapelilaissa.

Mikäli joustavan laskentamallin sijaan esitetään euromääräisiä valvontamaksuja tulisi ne yksinoikeustoimiluvan osalta jakaa toisiin ja tulisi säätää valvontamaksun määrän päivittämismekanismista sekä niihin tehtävistä inflaatiokorotuksista. Tällä hetkellä valvonnan kulut ovat suurempia raha-arpajaisen ja veikkauspelien osalta kuin raha-automaattien ja fyysisten kasinopelien osalta. Lisäksi Poliisihallitus kiinnittää huomiota totopelisiin varattuun toimilupamaksuun, joka ei ole valvonnan kannalta riittävällä tasolla.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan toimilupamaksut voitaisiin jakaa tarkoituksenmukaisemmin seuraavalla tavalla:

- 1) raha-arpajaiset ja veikkauspelit; 2 000 000 euroa
- 2) raha-automaatit ja fyysiset kasinopelit; 1 250 000 euroa
- 3) totopelit; 250 000 euroa

Esityksen mukaisesti toimilupatoimijoiden ensimmäisen vuoden valvontamaksu tulisi lähtökohtaisesti olemaan 10.000 euroa. Esityksen mukaan valvojan viranomaisen rahoitus on tarkoitus järjestää budjettirahoituksella ensimmäisten vuosien aikana, kunnes toiminta vakiintuu. Poliisihallitus katsoo, että valvonnan rahoitus tulisi turvata valvontamaksujen ja toimilupamaksujen määrästä riippumatta, koska valvonnan kulut riippuvat osittain toimilupatoimijoiden toiminnasta ja lainvastaisen toiminnan määrästä eikä ole suoraan riippuvainen toimilupa- ja valvontamaksujen määrästä.

Poliisihallitus kiinnittää myös huomionsa siihen, että valvonnan rahoitus tulee esityksen mukaan jatkossa riippumaan Suomessa toimivien yhtiöiden määrästä ja pelikatteesta eikä ole sidoksissa todellisiin valvonnan kuluihin. Valvojan viranomaisen rahoitus muodostuisi sitä suuremmaksi mitä enemmän markkinoilla olisi yhtiöitä ja mitä enemmän suomalaiset pelaisivat.

g. Rahapelilain 7 luku – Rahapelitoiminnan ja -markkinoinnin kieltäminen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

72 § Rahapelitoimintaa koskevat kiellot

Poliisihallitus pitää rahapelitoimintaa koskevia kieltoja oikeasuuntaisina. Tehokkaan valvonnan toteuttamiseksi ja ulkopuolisen rahapelitoiminnan torjumiseksi säännösten tulee olla mahdollisimman yksiselitteisiä. Poliisihallitus pitää tärkeänä, ettei uudella sääntelyllä luoda tilannetta, jonka noudattamista ei voida tosiasiallisesti valvoa tai sen valvonnassa esiintyy sellaisia epärästiriitoja, joiden ratkaiseminen aiheuttaa merkittävää hallinnollista taakkaa.

Poliisihallitus katsoo, että kriteeristön, jolla arvioidaan rahapelin toimeenpanon suuntautumista Suomeen, tulee kattaa mahdollisimman laajasti toimeenpanon, joka on pyritty suuntaamaan Suomen markkinoille. Poliisihallitus pitää tärkeänä, että toimeenpanon ja markkinoinnin suuntaamista Suomen markkinoille voidaan arvioida mahdollisimman laveasti mm. pelivalikoiman ja muiden seikkojen osalta, jotta järjestelmän ulkopuolisen rahapelitoiminnan torjuminen olisi mahdollisimman kattavaa, eikä toimijoita jäisi kriteeristön puuttumisen tai suppeuden vuoksi ns. harmaalle alueelle viranomaisen toimivaltuuksien ulottumattomiin.

2 momentin 6 kohtaan tulisi lisätä myös muut rahapelien muodot kuin kasinopelit ja raha-automaatit. Esityksen mukaan ei ole kiellettyä tarjota tilaa esimerkiksi luvattomien vedonlyöntipelien tarjoamiseen.

73 § Rahapelien toimeenpanon ja markkinoinnin kieltäminen

Rahapelien toimeenpanon ja markkinoinnin kieltämisen tarkoituksena ei ole hyvittää menneisyydessä tapahtunutta asiaa, vaan estää tulevaisuudessa tapahtuva lainvastainen menettely. Näin ollen Poliisihallitus pitää tärkeänä, että valvontaviranomaisella pysyy jatkossakin oikeus tuomita kieltopäätöksessä asetettu uhkasakko, jos rahapelien toimeenpanossa tai markkinoinnissa on rikottu ehdotetun 72 §:n kieltoa. Järjestelmän ulkopuolisen rahapelitarjonnan ja -markkinoinnin tehokkaan torjunnan toteuttamiseksi valvontaviranomaiselle säädetty toimivaltuus uhkasakon tuomitsemiseksi maksettavaksi on välttämätön.

Poliisihallitus pitää tärkeänä, että valvontaviranomaisella pysyy jatkossa myös oikeus tuomita kieltopäätöksessä asetettu uhkasakko maksettavaksi tapauksissa, jotka koskevat järjestelmän ulkopuolista lainvastaista rahapelitoimintaa. Hallinnolliset prosessit ovat luonteeltaan hitaita ja niiden pitkittyessä entisestään rahapelihaittoja ei pystyttäisi torjumaan tehokkaalla tavalla.

Rahapeleihin osallistuvien oikeusturvan varmistamiseksi viranomaiselle säädettäisiin toimivalta väliaikaisesti kieltää rahapelin toimeenpano, jos kuluttajien oikeusturva tai sen varmistamiseksi toteutettava valvonta vaarantuu. Hallituksen esittelyn perustelujen mukaan tavoitteena on valvonnan tehokkaan ja nopean puuttumiskeinon turvaaminen eikä kiellon käyttämiseen viranomaisessa tulisi olla erityisen korkea kynnys. Tästä huolimatta kieltopäätös voitaisiin kuitenkin antaa ilman kuulemista vain poikkeuksellisesti.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan väliaikaista toimeenpanokieltä tulisi lähtökohtaisesti pystyä käyttämään tarvittaessa nopeasti ilman kuulemista, koska toimiluvan haltijan kuuleminen saattaa käytännössä vaarantaa väliaikaisen toimeenpanokiellon tarkoituksen toteutumisen.

74 § Uhkasakon tuomitseminen rahapelin toimeenpanijan vaihtuessa

Poliisihallitus pitää kannatettavana esityksessä ehdotettua lisäystä uhkasakon tuomitsemisesta rahapelien toimeenpanijan vaihtuessa. Käytännön valvontatyö on osoittanut, että toimijoille kohdistettua kieltoa ja velvoitteita on pyritty kiertämään yrityskaupan tai yritysjärjestelyn kautta.

h. Rahapelilain 8 luku – Maksuliikenteen ja verkkoliikenteen estäminen ja verkkosisällön poistaminen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Poliisihallitus pitää tärkeänä, että viranomaisella on käytettävissään tehokkaat keinot torjua järjestelmän ulkopuolista, Suomeen kohdistuvaa markkinointia ja rahapelitoimintaa. Toimivat maksuliikenne- ja verkkoliikenne-estot ovat tässä toiminnassa tärkeässä asemassa. Valvontatyö on kuitenkin osoittanut, että maksuliikenne-estot on pyritty kiertämään yritysjärjestelyjen kautta, jolloin estot ei voida käytännössä toteuttaa. Erityisen ongelmalliseksi on osoittautunut toimintamalli, jossa rahapeliyhtiö siirtää toimintonsa estolistalla olevalta yhtiöltä ko. yhtiön sisar- tai tytäryhtiölle. Poliisihallitus ei katso voivansa tällöin velvoittaa maksupalveluntarjoajia estämään tälle sisar- tai tytäryhtiölle kohdistuvaa maksuliikennettä, koska annettu kieltä ei kohdistu kyseiseen yhtiöön. Näin ollen maksuliikenne-estot ovat nykyisessä ja esitetyssä muodossaan tehottomia. Poliisihallitus katsoo, että vastaavia ongelmia estojen toteuttamisessa saattaisi ilmetä estojen kiertämisen vuoksi myös verkkoliikenne-estojen (DNS-estot) kohdalla DNS-estojen kohdistuessa esitetyn mukaisesti palveluntarjoajaan, verkkotunnusrekisterin ylläpitäjään tai verkkotunnusvälittäjään.

Poliisihallitus katsoo, että DNS-estojen osalta tehokkuutta heikentää se, että esityksen mukaisesti estot kohdistuisivat vain rahapelisivustoihin itseensä eivät esimerkiksi rahapelejä markkinoiviin affiliate-sivuihin. Näin ollen estoa voi kiertää helposti päivittämällä affiliate-sivustoilla olevia linkkejä tai luomalla rahapelisivustosta erillisen sivun, jonka kautta liikenne ohjataan varsinaiselle rahapelisivustolle. Toisaalta vaikka tällaisten sivujen estäminen mahdollistettaisiin, niin ongelmaksi voisi muodostua se, että esimerkiksi rahapelaamisen markkinointiin liittyvien affiliate-sivustojen ylläpitäjät eivät useinkaan ole viranomaisen tiedossa eivätkä domain rekisteröintejä tekevät yhtiöt luovuta näitä tietoja. Asianosaisen kuuleminen ennen päätöksen antamista sekä DNS-eston kohdentaminen olisi tällaisessa tilanteessa käytännössä mahdotonta.

Toiseksi käytännön haasteeksi Poliisihallitus katsoo hallinnollisten menettelyjen sekä valitusprosessien pitkän kestoajan. Pitkien käsittelyaikojen vuoksi esimerkiksi rahapelien toimeenpanoa koskevien kieltojen ja maksuliikenne-estojen voimaantulo ja täytäntöönpano ovat viivästyneet merkittävästi. Tästä johtuen Poliisihallitus pitää tärkeänä, että viranomaisella olisi mahdollisuus DNS-estojen osalta sivustojen nopeaan estämiseen.

Kokonaisuudessaan Poliisihallitus katsoo, että esityksen mukaisia maksuliikenne- ja verkkoliikenne-estoja ei tulisi säätää, koska ne olisivat todellisuudessa tehottomia. Mikäli säädökset tulisivat voimaan esitetyn kaltaisena, sitoisi se valvovan viranomaisen, maksupalveluntarjoajien ja verkkoyritysten resursseja toimintoihin, jotka eivät tosiasiallisesti estäisi järjestelmän ulkopuolista rahapelien tarjontaa. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan maksuliikenne-estojen toimivuus edellyttäisi esimerkiksi Norjassa käytössä olevaa kategorista maksuliikenne-estoa kaikille järjestelmän ulkopuolisille toimijoille ja verkkoliikenne-estojen toimivuus edellyttäisi kuulemisveloitteen poistamista, jotta sivustot voidaan estää nopeasti ja silloinkin, kun niitä ylläpitävä taho ei ole tiedossa.

75 § Maksutapahtumien käynnistämisen ja toteuttamisen kieltäminen

Poliisihallitus katsoo, että maksuliikenne-estojen toimivuuden, haittojen ehkäisyn ja kanavoinnin edistämisen kannalta maksuliikenne-estojen tulisi kohdistua kaikkeen järjestelmän ulkopuoliseen rahapelaamiseen. Näin ollen Poliisihallitus ehdottaa 75 §:n 1 momentin kohdan 1 muotoiluksi

maksajana on pelaaja ja maksunsaajana jokin muu rahapelien toimeenpanija kuin yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltija

ja kohdan 2 muotoiluksi

maksajana on jokin muu rahapelien toimeenpanija kuin yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltija ja maksunsaajana pelaaja

Poliisihallitus ehdottaa lain esitöihin lisättäväksi 73 §:n 3 momentin osalta, että Poliisihallituksen ilmoitukseksi katsotaan rahapeliyhtiön poistaminen 73 §:n 5 momentin mukaiselta maksuliikenne-estolistalta. Poliisihallitus katsoo, että maksupalveluntarjoajilla on velvollisuus seurata aktiivisesti kyseistä listaa ja toimia listassa tapahtuvien muutosten edellyttämällä tavalla.

78 § Verkkoliikenteen estäminen

Poliisihallitus ehdottaa lain esitöihin lisättäväksi 78 §:n 2 momentin osalta, että Poliisihallituksen ilmoitukseksi katsotaan rahapeliyhtiön poistaminen 73 §:n 5 momentin mukaiselta listalta. Poliisihallitus katsoo, että verkkoyrityksillä on velvollisuus seurata aktiivisesti kyseistä listaa ja toimia listassa tapahtuvien muutosten edellyttämällä tavalla.

79 § Poistomääräys

Poliisihallitus katsoo, että hallituksen esityksessä esitetty 79 §:n mukainen poistomääräys on tulkinnanvarainen ja kaippaa täsmennystä. Epäselväksi jää, miten ja millaisissa tilanteissa poistomääräystä voitaisiin käytännössä soveltaa valvontaviranomaisen antaman kiellon jälkeen ja miten se eroaisi kiellossa asetetuista velvoitteista. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan poistomääräystä ei voitaisi soveltaa tilanteisiin, joissa lainvastaista toimintaa toteuttavia tahoja, kuten rahapelien markkinointia koskevia affiliate-sivustoja tarjoavia toimijoita, ei voida luotettavasti tunnistaa tai selvittää. Ongelmaksi muodostuisivat niin viranomaisen kuulemisvelvollisuus ennen päätöksen antamista kuin päätöksen ja uhkasakon kohdentaminen tahoon, joka tosiasiallisesti hallinnoi lainvastaista sisältöä. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan lainvastaista toimintaa ei saataisi tämänkaltaisissa tilanteissa tosiasiallisesti lopetettua.

i. Rahapelilain 9 luku – Seuraamukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

80 § Toimiluvan peruuttaminen

Poliisihallitus katsoo, että mahdollisuus toimiluvan peruuttamiseen (80 §) on tärkeä myös markkinointia koskevien rajoitusten rikkomistilanteissa. Poliisihallitus pitää tärkeänä, että toimilupa voidaan peruuttaa välittömästi seuraamusmaksun määräämisen tai kieltopäätöksen jälkeen, mikäli toimiluvanhaltija jatkaa markkinointisäännösten rikkomista.

Poliisihallitus toteaa, että tahallisuuden arviointi ja näyttäminen 80 §:n 3 momentin mukaisesti voi olla valvontaviranomaiselle haastavaa. Poliisihallituksen kokemuksen mukaan laittoman markkinoinnin jatkamista on prosessin aikana pyritty selittämään mm. ohjelmistovirheellä tai muulla vastaavalla kolmannen osapuolen virheellä. On myös epäselvää, miten tahallisuutta arvioitaisiin, eli riittääkö tahallisuuden täyttymiseen selkeä huolimattomuus vai vaaditaanko tosiasiallista tarkoitusta.

Poliisihallitus on edellä todennut, että rahanpesulainsäädäntö tulee huomioida ehdotetuissa 10-12 §:ssä, jotta hallitusohjelmaan kirjattu tavoite tehokkaasti estää rahanpesua voisi toteutua. Tämän

vuoksi rahanpesulainsäädännön noudattaminen ja sen mahdolliset rikkomiset ja laiminlyönnit tulee Poliisihallituksen näkemyksen mukaan huomioida myös ehdotetussa toimiluvan peruuttamista koskevassa 80 §:ssä. Poliisihallitus pitää tärkeänä, että toimilupa voidaan peruuttaa myös silloin, kun toimiluvanhaltija toistuvasti tai vakavasti rikkoo tai laiminlyö rahanpesulain velvoitteita. Jos toimiluvan peruuttaminen vakavien tai toistuvienkaan rahanpesulain laiminlyöntien ja rikkomisien vuoksi ei ole mahdollista, on selvää, että hallitusohjelmaan kirjattu tavoite tehokkaasti estää rahanpesua vaarantuu.

Kynnys toimiluvan peruuttamiseen ei saisi olla liian korkea. Toimialaan liittyvä merkittävä taloudellinen toiminta, jolloin seuraamusten tulisi olla sopivassa suhteessa teon luonteeseen nähden.

j. Rahapelilain 10 luku – Valtionavustukset pelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

k. Rahapelilain 11 luku – Sosiaali- ja terveystieteiden hallinnon tehtävät rahapelihaittojen ehkäisyssä ja vähentämisessä

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

l. Rahapelilain 12 luku – Muutoksenhaku

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

m. Rahapelilain 13 luku – Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Veikkaus Oy:n rahapelien jatkuminen uuden lain voimaantuloajan jälkeen voinee vaatia siirtymäsäännöksiä; esimerkiksi raaputusarvoissa toimeenpano noin kaksi vuotta + lisäarvonta, jolloin vanhan lain mukainen toimeenpano jatkuisi pitkään. Huomioina myös se, että lisenssiin siirtyvissä, nykyään Veikkaus Oy:n toimeenpanemissa rahapeleissä (veikkaus-, toto- ja vedonlyöntipelit) määräaikaista kestopelisiä ja myös toistaiseksi voimassaolevia tilauspelejä.

Poliisihallitus ehdottaa 109 §:n 4 momentiksi seuraavaa:

Ennen tämän lain voimaantuloa Veikkaus Oy:n yksinoikeudella toimeenpantuihin rahapeleihin sovelletaan arpajaislakia (1047/2001) xx.xx.20xx asti.

Poliisihallitus kiinnittää huomiota lakiehdotuksen siirtymän aikatauluun peliohjelmistotoimilupien myöntämisen osalta. Poliisihallitus huomauttaa, että peliohjelmistotoimilupien ja rahapelitoimilupien voimaantulon eriaikaisuus johtaa tilanteeseen, jossa rahapelitoimiluvan haltija toimeenpanee vuonna 2027 rahapeliä, jolle ei ole vielä peliohjelmistotoimilupaa. Näin ollen on mahdollista, että vuonna 2027 toimeenpannaan rahapelejä, jotka eivät täyttäisi peliohjelmistotoimiluvan edellytyksiä. Tällöin toimiluvanhaltijan tulee lopettaa näiden pelien toimeenpano ja toimintaa jatkaakseen sen tulee 18 §:n mukaisesti viipymättä hakea toimiluvan muuttamista.

n. Arpajaislain muutosehdotukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Poliisihallitus on lakihankkeen aiemmissa vaiheissa tuonut näkemyksensä esille, että rahapelijärjestelmäuudistuksessa tulisi samassa yhteydessä tarkastella myös nykyisen arpajaislain mukaisten muiden kuin rahapelien valvontaan liittyvien tehtävien sijoittamista. Poliisihallitus nostaa esille edelleen kokonaisvaltaisemman tarkastelun tarvetta. Poliisihallitus näkee tarpeelliseksi, että tarkasteltaisiin myös sitä, olisiko rahankeräysasiat tarkoituksenmukaisesti mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa siirtää poliisihallinnon ulkopuolelle huomioiden myös hallitusohjelma kirjaus siitä, että selvitetään ja siirretään pois poliisilta sellaiset poliisin tehtävät tai tehtäväalueet, joiden ei ole tarpeen kuulua poliisille.

Arpajaislain muiden muutosten ohessa, tulisi lakia muuttaa siten, että luovutaan jaottelusta Poliisihallituksen ja poliisilaitosten tehtäviin ja säädetään yleisesti poliisin tehtävistä. Nykyinen lainsäädäntö estää poliisin organisaation kehittämisen tarkoituksenmukaisella tavalla. Toimivaltaa koskevien säännösten päivittäminen olisi tärkeää, jotta poliisi pystyisi järjestelemään tehtäviään parhaaksi katsomallaan tavalla. Nykyisessä ampuma-aselaisissa on 42 § 1 momentissa muotoilu koskien aselupaa, jossa todetaan "Aseluvan erityisen vaarallisen ampuma-aseen ja sen osan hankkimiseen tai valmistamiseen tai muuntamiseen yksityistä tarkoitusta varten antaa ja peruuttaa kuitenkin Poliisihallitus tai sen määräämä poliisiyksikkö."

Esimerkinomaisesti esimerkiksi rahankeräyslain 3 §:ää voisi muuttaa siten, että pykälän mukaan Poliisihallitus tai sen määräämä poliisiyksikkö vastaavat tämän lain mukaisista viranomaistehtävistä.

Poliisihallitus huomauttaa, että arpajaislain muuttamista koskevassa lakiehdotuksessa todetaan, että "Eduskunnan päätöksen mukaisesti... kumotaan arpajaislain (1047/2001) ...4 §:n 2–8 kohta". Lakiehdotuksen ja sen yksityiskohtaisten perustelujen nojalla tarkoitus on kumota 4 §:n 2-7 kohdat.

Arpajaislakiin tehtävät muutokset eivät pääasiassa vaikuta tavaravoittoarpajaisia koskeviin säännöksiin. Niiltä osin, kuin muutokset vaikuttavat näiden sääntelyyn, Poliisihallitus pitää muutoksia kannatettavana. Tällaisia muutoksia ovat ehdotetun arpajaislain 8 §:ssä luvan peruuttamista koskevat muutokset.

Arpajaislaissa, kuten hallituksen esityksessä on huomioitu, on ajantasaistamistarve. Poliisihallitus pitää ajantasaistamista tarpeellisena ja esityksessä sivulla 192 eriteltyjä tarpeita perusteltuina.

o. Muut lakiehdotukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

4. Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta

Onko teillä muita näkemyksiä tai huomioita esitysluonnoksesta?

Hallituksen esityksessä on mainittu, ettei siihen sisälly ehdotuksia esimerkiksi Ruotsin rahapelilainsäädäntöä vastaavasta yleishyödyllisten yhteisöjen oikeudesta toimeenpanna pienimuotoisia rahapelejä toimintansa tukemiseksi. Ehdotettu laki mahdollistaa rahapelitoimiluvan hakemisen elinkeinotoimintalaissa tarkoitettulle suomalaiselle yhteisölle, joka pitää sisällään myös yhdistys- ja säätiömuotoiset kansalaisjärjestöt. Järjestöt voivat hakea toimilupaa rahapelien toimeenpanoa varten samalla tavoin ja samoilla edellytyksillä kuin muutkin yhteisömuodot. Yleishyödylliset yhteisöt voivat toimeenpanna arpajaislain nojalla tavaravoittoarpajaisia ja rahankeräyslain nojalla rahankeräyksiä.

Rahankeräys- tai arpaislaki ei edellytä yhteisöltä yksinomaista yleishyödyllisyyttä eli myös yleishyödyllisellä yhteisöllä voi olla elinkeinotoimintaa. Käytännössä, jos yhteisön harjoittama yleishyödyllinen toiminta on jäänyt vähäiseksi suhteessa harjoitettuun muuhun toimintaan, ei yhteisöä ole pääsääntöisesti pidetty yleishyödyllisenä yhteisönä.

Poliisihallitus kiinnittää huomiota esityksen ehdotuksissa ja niiden vaikutuksissa kohtaan 4.3.2.1 "Valtiontalous", jossa esitellään lupa- ja valvontatoiminnan aiheuttamat kustannukset. Esityksessä tietoteknisen valvonnan henkilöstötarpeeksi on ilmoitettu käyttö- ja ylläpitovaiheessa 3-4 henkilötyövuotta. Valvovan viranomaisen tietotekninen valvonta kattaa nykyisellään seitsemän (7) henkilötyövuotta ja tulevaisuudessa tarpeen on arvioitu olevan kahdeksan (8). Näiden lisäksi valvova viranomaisen hankkii tietoteknisen valvonnan palveluita ostopalveluna.

Peliryhmien tekniseen valvontaan tarvitaan noin viisi (5) henkilötyövuotta. Valvontatehtäviä ovat mm. uusien pelijärjestelmien integraatiot, pelijärjestelmien hyväksymistestit sekä ennalta ja tuotannon aikana tehtävät ja teetettävät auditoinnit ja tarkastukset, edellisten kriteeristöjen

laadinta ja ylläpito, valvonnan määräykset, tuotannon ongelma- ja poikkeustilanteiden selvittäminen. Lisäksi arvontastudion laitteisto vaatii jatkossakin samat ylläpito- ja huoltotoimet kuin nykyään.

Valvontajärjestelmäkokonaisuuteen on tulossa uusia osuuksia ja olemassa olevia tullaan joiltain osin päivittämään. Järjestelmätekninen kokonaisuus sisältää laitteiston, mikä tulee tarkoittamaan sekä fyysisiä palvelinlaitteita, virtuaalipalvelimia että pilvipalveluita, tietokannan tukitoimineen, tietoliikenneyhteydet ja -järjestelmät ja -laitteet, raportointijärjestelmän, pelitapahtuma-aineiston siirtomenettelyt ja -ohjelmistot, monitoroinnin, arkistotoiminnot sekä arkkitehtuurin kehittämisen ja ylläpidon. Näiden lisäksi ylläpitoon kuuluvat tietoturvan, tietosuojan sekä käyttöoikeushallinnan tehtävät, kuten palomuurien hallinnan ja lokitietojen tallentamisen sekä hyödyntämisen. Nämä tehtävät tulevat vaatimaan ainakin 2,5 henkilötyövuotta. Lisäksi valvontajärjestelmän kriittiset osat alueet, kuten tietoliikenne, pelinestorekisteri ja palvelininfrastruktuuri, tulee vaatimaan jatkuvan varallaolon.

Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että perusteluissa käytetään sekä termiä valtakunta että Manner-Suomi. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan johdonmukaisuuden vuoksi tekstissä tulisi käyttää ainoastaan yhtä termiä, mikäli niillä tarkoitetaan samaa asiaa. Mikäli termeillä on jokin ero, tulisi ero tuoda esille. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan, mikäli termejä valtakunta ja Manner-Suomi käytetään lakitekstissä, tulisi ne myös määritellä laissa.

Hyppönen Anna
Poliisihallitus